NEDERLAND IN DE BRANDING

DOOR
ARNOLD MEYER
LEIDER VAN
NATIONAAL FRONT

UITGAVE : DE VESTE BEZUIDENHOUT 76 DEN HAAG

NEDERLAND IN DE BRANDING

DOOR

ARNOLD MEIJER

Een verzameling artikelen verschenen in het weekblad „DE WEG".

UITGAVE VAN „DE VESTE" 's-GRAVENHAGE 1940

VOORBERICHT VAN DEN UITGEVER

Reeds thans blijkt, — en in de toekomst, die Nederland tegemoet gaat, zal dit steeds meer opvallen — dat de artikelen, die Arnold Meijer, de Leider van NATIONAAL FRONT, achtereenvolgens in zijn weekblad „DE WEG" publiceerde. van historische waarde zijn. Met den blik van een ziener voorzag hij, hoe ons land ten offer zou vallen aan de gevaren, die Nederland liep als gevolg van het wanbeleid van de elkaar opvolgende regeeringen en het gebrek aan eenheid van ons volk. En op den toon van een profeet bezwoer hij het Nederlandsche volk, tot inkeer te komen, voor het te laat zou zijn.

De oorlog, waarin Nederland betrokken werd, kwam echter, vóór NATIONAAL FRONT het Nederlandsche volk op groote schaal had kunnen bereiken. Maar in de hierdoor geschapen nieuwe omstandigheden is ARNOLD MEIJER voortgegaan, ons volk den weg te wijzen, dien het noodzakelijk zal móeten gaan als het prijs stelt op vrijheid en onafhankelijkheid, in een toekomst, die ons allen grooter welvaart en meer saamhoorigheidsgevoel zal brengen dan het verleden te zien heeft gegeven.

Deze artikelen vormen met elkaar een eenheid, die hun samenbundeling in deze uitgave volkomen wettigt.

Mogen vele Nederlanders bij het lezen ervan tot nadenken worden gebracht en den weg betreden, dien ARNOLD MEIJER hun hier wijst.

DE UITGEVER.

„Nationaal Front" opgericht!

Op 20 April had de stichtingsvergadering plaats van „Nationaal Front". Er was al heel wat gerucht geweest om dat wordende Nationale Front. „De Groene" had den heer van Duinkerken toegestaan te toonen, hoezeer hij tegen de vorming van een nationale eenheidsformatie gekant was; „De Opmarsch" liet weten dat een nationaal front haar niet naar den zin was en „Volk en Vaderland" had de minst eerlijke pen aan het werk gezet om dat komende Nationale Front, reeds voordat het gesticht was, te besmeuren. Met dat al was dat Nationale Front nog altijd niet opgericht. De critiek was dus wel zeer voorbarig, maar zij zal als partijdige critiek wel gedacht hebben, dat het gemakkelijker was iets in zijn geboorte te smoren dan na de geboorte!

Ondertusschen kon dit alles de definitieve komst van het „Nationaal Front" niet stuiten; het streven naar eenheid is daarvoor te sterk! Zoo waren dan velen op 20 April in Carlton samengekomen om de definitieve oprichting van het „Nationaal Front" mee te maken.

Nadat de vergadering geopend was, werd het woord gegeven aan Ds. Domela Nieuwenhuys van Nijengaarde, die den door de stichters aangewezen Leider van het „Nationaal Front", Arnold Meijer, inleidde.

Daarna kwam Arnold Meijer aan het woord.

Het eerste deel van zijn rede vindt men hier als het eerste artikel in de hier volgende reeks. Na de daarin vervatte algemeene beschouwingen te hebben uitgesproken, ging de spreker over tot de behandeling van de vraag: „Waarom dit Nationale Front?" We laten hier woordelijk de rest van zijn rede volgen:

„Eén front zullen alle Nederlanders moeten gaan vormen, één Nationaal Front en dan zullen we de gebeurtenissen zonder vertwijfeling tegemoet kunnen zien.

De Nederlanders zijn verdeeld in groepen, partijen, bonden

en secten. De Nederlanders zullen elkaar moeten vinden, ongeacht de dikke scheidingslijnen, welke thans getrokken worden.

Daarom dit nationale Front.

Dit nationale Front, dat zelf de oplossing is van verschillende tendenzen en groepen in ons Volk, die tot heden ieder op hun eigen manier streden, doch die begrepen, dat zij de verschillen, die zij hadden, voorbij moesten zien en zelf het voorbeeld van eensgezindheid moesten geven.

Dit Nationale Front, zooals het er thans bij staat, geeft reeds een uiting van hetgeen een eensgezind Nederland kan zijn.

Uit de meest uiteenloopende kringen en groepen zijt gij en zoovelen, die hun medewerking hebben toegezegd, voortgekomen.

Er zijn er onder hen, die hun medewerking aan dit Nationale Front hebben toegezegd, die uit de uiterst rechtsche groepeeringen, zooals N.S.B., Nationaal Herstel, Zwart Front, Verbond der Nederlanders, Verdinaso voortkomen.

Er zijn er onder hen, die hun medewerking aan het Nationale Front hebben toegezegd, die uit de rechtsche partijen, zooals uit de R.K. Staatspartij en A.-R. partij voortkomen.

Er zijn bekende figuren uit den Vrijheidsbond en Vrijzinnig Democratische partij. Er zijn er uit de S.D.A.P. en de Communistische partij, die in die partijen een vooraanstaande rol hebben gespeeld.

Zij allen hebben zich in het Nationale Front vereenigd.

Ieder heeft zijn eigen, bijzondere ontwikkeling doorgemaakt.

Maar allen, zonder uitzondering, zijn wij, die zich in Nationaal Front vereenigden, tot de slotsom gekomen, dat er voor Nederland gevaarvolle tijden zijn aangebroken, dat Nederland niet verloren mag gaan.

Daarom hebben wij ons in het Nationale Front verbonden.

Het is verheugend vast te stellen, dat in dit Nationale Front reeds nu personen van de meest uiteenloopende maatschappelijke positie vereenigd zijn. Men vindt er den armste der armen, die zijn hoop op meer rechtvaardigheid en op een beteren maatschappelijken staat gevestigd heeft op Nationaal Front.

Men vindt er fabrikanten en fabrieksarbeiders, boeren en boerenarbeiders, menschen van het platteland en van de

stad; men vindt er adel van bloed en adel van den arbeid; men vindt er intellectueelen, professoren, ingenieurs, doctoren, meesters in de rechten, alsmede duizenden die alleen de lagere school hebben doorloopen, maar die een gezond verstand hebben en begrijpen, dat door verdeeldheid en klassenstrijd in Nederland thans niets te winnen is, doch alles te verliezen.
Zij allen willen eensgezind meewerken aan het herstel in Nederland. Zij allen zijn het er over eens, dat verdeeldheid en partijzucht ons Volk ten verderve voeren.
Er zijn er, die, naast hun toetreden tot Nationaal Front, voorloopig lid blijven van een partij; het nationale echter gaat vóór alles en zij zullen in die partij niet ophouden met te prediken, dat allen zich tot één Nationaal Nederlandsch front moeten vereenigen.
Dit Nationale Front wil alle verdeeldheid onder ons opheffen. Verdeeldheid tengevolge van den vinnigen, vaak met ruwe en oneerlijke middelen gevoerden partij-strijd.
Zij wenschen opheffing van den klassenstrijd en eenheid tusschen de groepen der bevolking op basis van rechtvaardigheid en orde.
Zij wenschen opheffing van den economischen strijd, welke niets en niemand ontziet, omdat deze de kracht van ons Volk ondermijnt.
Zij wenschen opheffing van den politiek-religieuzen strijd, waarbij de godsdienst misbruikt wordt in de politiek, om de eene groep tegen de andere op te zetten.
Dit Nationale Front wil vóór alles opbouwend zijn. Het zal daarom bij zijn werkzaamheid en publiciteit niet datgene wat verdeelt op den voorgrond stellen, doch vóór alles datgene wat vereent.

Het zal daarom het goede, dat in de verschillende groepen aanwezig is, naar voren brengen en laten zien, hoe men binnen een Nationaal Front van het grootste nut kan zijn en zijn land het beste kan dienen.
Datgene, wat wij dus vóór alles willen, is de samenbundeling van al het ware en goede voor ons volk.
Nationaal Front staat los van iedere andere groep, partij of beweging. Het is ook niet het vervolg van een beweging met een anderen naam.
Nationaal Front is geheel nieuw, *ontsproten aan den nood*

van deze dagen en gericht op de onafwendbare toekomst bij oorlog, langdurigen mobilisatietoestand of demobilisatie. Nationaal Front is niet fascistisch of nationaal-socialistisch; Nationaal Front is in doelstelling, in beginselen en tactiek Nederlandsch. In de buitenlandsche politiek kent het geen pro-Engelsch of geen pro-Duitsch, *doch alleen het pro-Nederlandsche.*

Daarvoor werkt het, daarvoor strijdt het.

Met dit doel alleen is het met vereende krachten tot stand gekomen en zal het ook slagen.

De Nederlander mag langen tijd apathisch blijven, in tijden van nood weet hij zich Nederlander.

Aan Nationaal Front de taak, de bewoners van deze lage landen als Nederlanders in eendracht te vereenigen in dienst van het Vaderland.

Er zijn er velen vóór ons geweest, die getracht hebben, onder een anderen naam een nationaal front te vormen. Zij zijn daarin niet geslaagd. Het is geen schande dit te bekennen. Er werden fouten gemaakt, vaak groote fouten. Zij misten vooral volledig Nederlandsch karakter. Men wilde wel anders, maar men wist nog niet den weg. Zij hebben allen hun verdienste, al was het alleen maar hierom, dat zij een prikkel geweest zijn voor hen, die tot dan alles wat nationaal was, alles wat voor de verdediging van ons land goed was, ondermijnden.

Wij zullen aan de verdiensten van hen, die hetzij in de oude partijen, hetzij in nieuwe bewegingen, hetzij als afzonderlijke figuren op een eenzamen post werkten aan de bewustwording van het Nederlandsche Volk, niet te kort doen. Hun werk heeft verdienste.

Thans echter is de tijd aangebroken, om op breeden grondslag tot groote samenwerking te komen in dienst van land en volk.

Deze grondslag vindt men in Nationaal Front.

Wij allen hebben onze ervaringen opgedaan. Wij allen kunnen geleerd hebben, hoe het niet moet en wel.

Ieder der oprichters van dit Nationale Front heeft zich verplicht, zijn eigen liefhebberijen, waar deze niet dienstig zijn aan de idee van saamhoorigheid, opzij te zetten en zijn krachten in dienst te stellen van het Nationale Front.

Wanneer men bouwt, moet vóór alles de grondslag goed zijn.

Maandenlang is aan den grondslag van Nationaal Front gewerkt. Het heeft een intellectueelen grondslag gekregen, waarop het mogelijk is, het gebouw te plaatsen.
Op elk terrein van het maatschappelijk leven hebben wij onze specialisten, die de voorgelegde problemen in nationalen zin zullen weten op te lossen.
De houding van Nationaal Front ten opzichte van de regeering zal van de grootst mogelijke loyaliteit zijn.
Wij zijn overtuigd van de groote moeilijkheden, welke de regeering in dezen tijd meemaakt; Nationaal Front wil in geen enkel opzicht deze taak moeilijker maken dan noodig is.
Wij zijn er bovendien van overtuigd, dat scherpe critiek door de oorlogvoerenden gaarne gebruikt zal worden om deze tegen Nederland uit te spelen.
In geen geval wenschen wij argumenten aan de hand te doen, waarmede een buitenlandsche mogendheid land en volk zou kunnen schaden.
Wij zijn er van overtuigd, dat de regeering doet wat in haar vermogen is, om leger en vloot zoo paraat mogelijk te doen zijn.
Wat vroegere regeeringen verwaarloosd hebben, zullen wij de huidige regeering niet verwijten.
Tegelijkertijd is echter Nationaal Front van meening, dat het staatsgezag niet die kracht en niet die mogelijkheden ter defensie en ter economische verdediging van land en volk heeft, als wel gewenscht is, omdat zij daarin gehinderd wordt door 't huidige parlementair-democratisch stelsel.
Het is onze meening, dat dit een beletsel is voor de eenheid en de grootheid van ons volk.
Wij wenschen ons echter te laten leiden door het richtsnoer van den wijze, die zich verbetering der wetten ten doel stelde, terwijl hij inmiddels de geldende wetten bleef gehoorzamen. Wij zullen daarbij niet voortijdig roepen om opheffing van het parlementaire stelsel. Het zal zich zelf opheffen, wanneer de tijden daarvoor rijp zijn.
Wij willen slechts de plannen in gereedheid brengen, het Volk nauwer samen bundelen, opdat er straks geen luchtledig zal zijn, maar wij aan Hare Majesteit, Onze Koningin, die wij eerbiedigen en gehoorzamen, onze plannen voor een nieuwen Staat en Maatschappij kunnen voorleggen.
Ziedaar, Dames en Heeren, nogmaals de wijze uiteen gezet,

volgens welke wij zullen werken. Uit de vele gesprekken, welke ik met U hierover mocht hebben, is mij duidelijk gebleken, dat U het hiermede eens bent en gij op deze breede basis in een Nationaal Front wilt samenwerken.
Het zij mij veroorloofd, U namens de toekomst van ons Volk dank te zeggen voor uw sympathiebetuiging en voor de medewerking uwerzijds, welke het mogelijk maakten, dit Nationale Front op te richten.
Ik reken op uw aller hulp, opdat de organen en middelen aanwezig zullen zijn, welke voor de goede functionneering van Nationaal Front gewenscht zijn.
Ik hoop in de komende weken op U ook een beroep te doen, om zitting te nemen in de studie- en raad-colleges, welke ter bestudeering van de problemen op elk terrein en ter opvoering van de werkzaamheden der Beweging ingesteld zullen worden.
Dit Nationale Front kan niet het werk van enkelingen zijn, maar moet met vereende krachten iets grootsch, iets geweldigs worden.
Wanneer wij allen werken en wij allen offervaardigheid ten opzichte van land en volk betoonen, dan mogen wij verhopen, dat God, de Almachtige, dit Nationale Front zal zegenen en de vandaag op ons genomen taak, ons Volk weer tot een eensgezind en fier volk te maken en ons land tot een Rijk, wiens vlag eerbied zal afdwingen, tot een goed einde gebracht zal worden."

(„De Weg" van 27 April 1940.)

Uit „De Weg" van 27 April 1940.)

Nederland zij één!

De parlementaire democratie is uitgeleefd. Hoe goed velen het ook mogen meenen, het huidige stelsel is een beletse' voor de ontplooiing van kracht en macht. En zonder kracht en macht gaat zeker in dezen tijd een Land en een Volk ten onder. Dat ligt in de natuur der dingen. Datgene, wat kracht mist, verdwijnt. Datgene, wat kracht bezit, breidt zich uit.

Men kan het erg vinden, het feit is nu eenmaal zoo. Degene, die tegen dit ervaringsfeit ingaat, ondermijnt de kracht van eigen Land en Volk.

Dan geeft men zich over met als gevolg, dat men vernietigd wordt.

Weerkracht is noodig.

Zoowel voor het geval, dat wij in den oorlog betrokken worden, als voor het overwinnen van den nood, waarin de oorlog ook een niet-oorlogvoerend Nederland zal brengen en voor het herbouwen van ons Land, van ons Rijk in de stormen na den oorlog.

Weerkracht is noodig.

Militaire, economische en sociale weerkracht is noodig.

Militaire weerkracht, omdat wij niet met eere kunnen gedoogen, dat ons Volk als drager van een zelfstandige en waardevolle beschaving van de aarde zou worden weggevaagd; omdat wij nog een taak te vervullen hebben onder de Volkeren van Europa en jegens de Volkeren in Azië, die onder onze verantwoording gesteld zijn.

Economische weerkracht, omdat wij ingesteld waren op een economie, die door den oorlog niet meer bestaat en na den oorlog niet meer zal herrijzen; omdat wij zelfstandig en zonder van anderer belangen en willekeur af te hangen,

moeten kunnen zorgen voor de nooddruft van onze bevolking.
Sociale weerkracht, omdat de oorlog vierhonderd-duizend van onze mannen, die uit hun werk gehaald en aan het burgerleven ontwend worden, te eeniger tijd weer in de maatschappij bij demobilisatie zal terugwerpen en ons maatschappelijk bestel dan hecht genoeg en aanpassingsvaardig genoeg moet zijn om aan deze ontwrichtingen weerstand te bieden.
Bovenal is geestelijke weerkracht noodig.
De rijkste stoffelijke middelen, de beste economische organisatie, de zorgvuldigste sociale voorzieningen zullen ons niet helpen om manmoedig het hoofd te bieden aan de vele rampen die dreigen.
Deze weerkracht moet steunen op vaste normen.
Op het geloof in God, op de liefde tot ons Volk en op de geestelijke waarden, die 't zich verwierf.
De rechten en vrijheden van Godsdienst, van geweten, van handel en wandel en werk zullen geëerbiedigd moeten worden.
Wij streven naar den rechtsstaat, waarin wereldlijke macht onderworpen is aan vaste normen, en daaraan zijn gezag ontleent; een gezag dat erkent, dat de Koning regeert bij de gratie Gods, Wiens gericht zal zijn over rechters en regeerders.
Alle vaderlandsliefde is ijdel, welke niet gedragen wordt door den vasten wil tot rechtvaardigheid jegens den volksgenoot; door den vasten wil van een ieder, om het zijne te doen en den naaste het zijne te geven.
Het Vaderland is niet meer en niet minder, dan wat wij ervan maken; het is zooveel waard, als wij ervoor over hebben; dat is voor ons *alles*. Wij willen zoeken wat vereent en verwerpen wat verdeelt.
Het zou een frase zijn zonder inhoud, wanneer het bij woorden zou blijven en geen daden gesteld werden.
De verdeeldheid kan slechts verdwijnen, wanneer de tegenstellingen worden opgeheven in een alles te boven gaand ideaal: een toekomst waaraan ieder in zijn dagelijksch werk, in zijn gedachten en zijn verlangens mee bouwt.
Wij verwerpen de wereld, zooals wij ze zien; de wereld, die het offer slechts kent, waar zij het van de armen eischt en

den geest minacht omwille van het rekenend winstbejag. Onze idee is groot, maar zij is voor zeer reëele verwerkelijking vatbaar. Onze idee van 't wereldomvattende Rijk der Vereenigde Nederlanden; ons ideaal van de Pax Neerlandica in de wereld, van het recht der volkeren op hun eigen leven en hun eigen beschaving, van de vrijheid van den menschelijken geest, om de waarheden des levens na te vorschen en de vrijheid van den mensch, om naar Goddelijke en menschelijke wetten in eere te leven.

Het wereldomvattend Rijk der Nederlanden....?

Is het een belachelijke fantasie, het drogbeeld van een verhitte verbeelding?

Is het geen belachelijke grootheidswaanzin om van het „kleine Nederland" te spreken als van een Rijk dat in de toekomst de wereldgeschiedenis mede kan helpen omsmeden?

Neen, en nogmaals neen; het is de meest nuchtere werkelijkheidszin. Hebben wij niet een Rijk van 80 millioen inwoners? Evenveel als Duitschland. Meer dan het geheele Italiaansche imperium; meer dan Frankrijk met al zijn koloniën.

Zijn daar niet onze volksgenooten in Vlaanderen, in den Westhoek, onze stamverwanten in Zuid-Afrika?

Ons Rijk heeft de grootste mogelijkheden, mits ons Volk één wordt. De weg tot die eenheid moet gevonden worden, maar niemand vindt den weg, dan wanneer hij zoekt.

En niemand zoekt een weg, wanneer hij niet weet, waarheen hij wil gaan.

Dat nu weet ons Volk niet; als geheel niet en grootendeels als afzonderlijke menschen niet.

Men wil de eenheid niet, men wil het Rijk niet, omdat men geen bestaansreden voor dat Rijk ziet.

En de bestaansreden van dat Rijk is, dat het een taak in de wereld heeft.

Niet de mogelijkheid van meer welvaart; niet de mogelijkheid van bewaard te blijven voor rampen, die anderen ontketenen, niet de zuivere eigenbaat is het, die ons naar een krachtig Rijk doet streven, alhoewel ook in dat opzicht de macht en de vrijheid van handelen, die een groot Rijk bieden kan, begeerenswaardig zijn.

Maar het is onze plicht dat Rijk op te bouwen.

Onze plicht tegenover de volksgenooten, die een recht hebben om hereenigd te zijn met hun eigen Volk.
Onze plicht tegenover de volkeren in onze koloniën, die recht hebben op onze bescherming en leiding, een bescherming die alleen een groot en machtig Rijk hun geven kan.
Onze plicht ook jegens de kleine naties van Europa, die niet van zins zijn te bukken voor het geweld van groote machten en de handen ineen willen slaan om vrij te blijven en hun taak van beschaving en vreedzamen arbeid te blijven vervullen.
Nederland heeft de mogelijkheid om zich op te werken tot een mogendheid van de eerste grootte.
In onzen tijd, waarin machtsevenwichten verstoord worden en omslaan, moeten wij ingrijpen in de verhoudingen, om ons Volk te vereenigen; om, waar anderen als staat verdwijnen van de landkaart, ons eigen Rijk als wereldmacht, als geroepen leider der kleine naties op die kaart uit te zetten.
Een vereenigd Nederlandsch Volk, een machtig en groot Volk.... Ziedaar ons ideaal.
Het is niet een ideaal voor droomende fantasten.
Het is een zeer concrete noodzakelijkheid, voor wie de zaken uit een nuchter politiek oogpunt bekijkt.
Wij leven in een tijd, waarin groote mogendheden met geweld van wapenen elkaar de heerschappij over werelddeelen betwisten.
Wie niet zelf als groote mogendheid strijdvaardig klaar staat, gaat ten onder. Het is een eisch van elementair zelfbehoud, wanneer wij streven naar het zijn van groote mogendheid.
Ons tegenwoordig Rijk bezit zoowel in Europa als in Azië sleutelposities, die het in staat stellen met betrekkelijk geringe machtsmiddelen een zeer grooten invloed uit te oefenen.
Die machtsmiddelen moeten wij ons verschaffen. Wij zullen ze noodig hebben, wanneer de staatkundige verhoudingen misschien thans, misschien over 3, misschien over 10 jaar aan het wankelen raken.
Dan moeten wij zorgen, dat wij sterk genoeg zijn, om zelfstandig onzen koers te bepalen; om als zelfstandig Rijk te

blijven bestaan, als Rijk waarbinnen Volksgenooten kunnen terugkeeren, als hun banden los raken.

Een periode van ongebreidelde machtspolitiek staat voor de deur. Wij hebben alles te verliezen, onze vrijheid, onze beschaving, ons goed en erf en onze welvaart, wanneer wij zwak zijn.

Wij hebben alles te winnen: een wereldrijk, de vrijheid, de onbeperkte mogelijkheden van een imperium, wanneer wij sterk zijn.

Sterk in onze uitwendige machtsmiddelen, maar bovenal sterk in het economische en sociale.... maar dat alles kunnen wij slechts zijn, wanneer wij onze geestelijke kracht putten uit de gedachte aan de grootsche taak, die wij te vervullen hebben: de opbouw van het Vereenigd Koninkrijk der Nederlanden, leider der kleine volkeren, kampioen der vrijheid des geestes; het rijk van vrije mannen, die recht doen over de volkeren die zij regeeren en hun vlag doen eerbiedigen op de zeven wereldzeeën.

Dat ideaal moet ons steeds voor oogen staan, als doel van al den kleinen en beperkten arbeid, die onzen dag vult, als spoorslag als wij den moed verliezen, als richtlijn, wanneer wij in verdeeldheid dreigen af te dwalen.

Alleen een zoo groot ideaal kan de vele en velerlei tegenstellinkjes en schotjes en hokjes, die ons Volk in duizend kleinzielige kliekjes verdeelen, in 't niet doen verzinken en de verbeeldingskracht van onze mannen richten op dat zoo vaak miskende goed.... de Nationale eenheid!

Macht door eenheid.

Zonder macht wordt een land, in de wereld zooals die nu eenmaal is, een speelpop van andere mogendheden.

Neutraliteitspolitiek is een mooi woord, maar die neutraliteit is een paskwil, wanneer deze niet door eenheid en macht afgedwongen kan worden.

Wanneer men ernstig op de verschijnselen van onzen tijd let, zal men tot de gevolgtrekking moeten komen, dat het met de zelfstandigheid, onafhankelijkheid en vrijheid van Nederland gedaan zal zijn, indien men niet vóór dien tijd één, eensgezind en krachtig zal zijn.

Een sterk Nederland zal daarentegen bij den wapenstilstand mede kunnen spreken, mede kunnen eischen.

Wanneer hier geen ommekeer in de opvattingen en gedra-

gingen komt, dan teert onze rijkdom en kracht op en hebben we het straks slechts aan ons zelven te wijten, wanneer wij afhankelijk worden.
Ons Volk kan dan de martelaarsrol gaan spelen.
Een Nederlander die nog iets van de kracht onzer voorvaderen bezet, ligt echter deze rol niet.
En als iemand toch deze rol wil spelen, dan speelt hij een rol, welke hem niet toekomt. De rampen, welke dan over hem zullen komen, heeft hij geheel aan eigen schuld en eigen nalatigheid te wijten.
Geen enkele Nederlander zal in zijn beste uren zich ooit zóó willen zien. Dit bewijst, dat het anders kan.

DE HUIDIGE INTERNATIONALE GEBEURTENISSEN KUNNEN EN MOETEN ONS DOEN BEZINNEN OP ONS NEDERLANDER-ZIJN EN OP DE NOODZAAK, DAT ALLE NEDERLANDERS ééN ZULLEN ZIJN OF WORDEN.

Uit „De Weg" van 25 Mei 1940.

Na den slag

Een nieuwe staat verrijze op de puinhoopen der democratie

De korte, heftige oorlog, waarin ons volk zoo plotseling gewikkeld werd, is ten einde.
De politieke machthebbers, die van den hoogen toren bliezen, zijn uit het Vaderland gevlucht.
Achtergebleven zijn de dooden, die het offer zijn van een verkeerde politiek. En rondom hen de Vrouwen, de Moeders, de Verloofden, de Kinderen, die hun dierbaren voor altijd zullen moeten missen.
Achtergebleven zijn de soldaten, die als leeuwen hebben gestreden, maar die zich nu bedrogen en verraden weten.
Bij al de ellende, welke wij medemaakten, bij al het verraad dat gepleegd werd, is dit het onuitsprekelijk verheugende, dat honderdduizenden mannen toonden, zoo noodig, de hoogste offervaardigheid te bezitten.
De soldaten, zij zijn de dapperen van ons volk. Zij zijn het, die den eerbied opgewekt hebben van den overwinnaar en daarom het onderpand zijn van de heropstanding van het Nederlandsche volk. Datgene wat ons thans vervult van droefheid, zal straks blijken te zijn de stoot tot een zich hervinden als volk.
Ons volk was duf en zelfgenoegzaam geworden. Dit is door dezen korten maar heftigen strijd veranderd. Bij al het leed, hebben wij dit toch als een groote winst te erkennen.
Verheugend is ook het saamhoorigheidsgevoel, dat ontstaan is.
Wat jarenlange arbeid van enkelingen niet heeft kunnen

bereiken, is nu, tengevolge van den oorlog, in weinige dagen ontstaan.
Tientallen jaren heeft de democratie ons volk uit elkaar kunnen rukken en de volksgenooten tegen elkaar weten op te zetten. Thans moge ons volk zijn eenheid hervinden. Uit het diepst van ons hart verklaren wij, dat wij wilden dat gebleken was, hoe wij met ons optreden ongelijk hadden. Tot ons leedwezen moeten wij echter vaststellen, dat de feiten ons volkomen gelijk hebben gegeven.

Door een samenloop van omstandigheden ontmoetten we een half uur na den wapenstilstand een officier, die ons — zij het ook op eerlijke wijze — in het verleden bestreden had en die nu met tranen in de oogen verklaarde, dat de gebeurtenissen ons volkomen in het gelijk hadden gesteld. Zoo hebben wij er de laatste dagen tientallen gesproken.
Maar zes jaren hebben wij op een eenzamen voorpost gestreden.

Weinigen hielpen ons. We hadden een prachtige felle kern, die onwrikbaar bij alle moeilijkheden stand hield, maar de groote massa en de figuren, die volgens de democratische begrippen maatschappelijk of intellectueel hooger stonden, lieten ons in den steek.

En dat niet alleen; men heeft ons gesard, belasterd, gebroodroofd. Men heeft ons als dwazen uitgekreten. Beslagnemingen, arrestaties, gevangenis zijn verduurd moeten worden, omdat wij van de waarheid getuigden.

Leden van Nationaal Front en vooral gij allen, die jaren trouw met ons gestreden hebt, juist nu voelen we, hoe nauw die moeilijke jaren ons aaneengesmeed hebben.

Dankbaar zullen wij hen, wier oogen door de gebeurtenissen nu zijn opengegaan, als volwaardige leden aanvaarden, maar zij mogen het ons niet kwalijk nemen, dat wij met groote erkentelijkheid en met een gevoel van wederkeerige trouw hen gedenken, die ons hielpen in een tijd, toen er groote moed voor noodig was anti-democraat te zijn.
Jarenlang heeft men ons zoo goed als alleen gelaten.
Wij hebben geduld gehad. Zij, die gelooven, haasten niet.

Gewaarschuwd hebben wij voor de ontwrichting van ons volk, welk een onvermijdelijk gevolg moest zijn van den strijd der partijen. Wij hebben er op gewezen, hoe het voeren

van een ideologische politiek ons slechts in gevaar kon brengen.
Van dag tot dag hebben wij geëischt, dat een krachtige weermacht zou worden opgebouwd.
Zij, die ons thans in den steek hebben gelaten, maar meer en zeer veel meer nog de lieden, die onder de voorafgaande kabinetten in de laatste twintig jaren verantwoordelijk waren voor den gang van zaken in ons land, zijn schuldig aan al hetgeen hier werd verwaarloosd, veronachtzaamd en nagelaten. Zij allen zijn er schuldig aan, dat wij den oorlog moesten ingaan zonder daartoe voldoende te zijn uitgerust. Wij beschikken reeds over voldoende gegevens om een beeld te kunnen geven van al hetgeen er in onze weermacht tengevolge van de democratische kortzichtigheid ontbrak. Doch beperken wij ons tot hetgeen de opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, generaal H. G. Winkelman, in zijn toespraak na het beëindigen van den oorlog tot het Nederlandsche volk zeide:

„De luchtstrijdkrachten, waarover wij thans nog beschikken zijn zoo minimaal, dat zij onze troepen te land nagenoeg niet meer bij de operaties konden steunen.

Tegenover de Duitsche overmacht in de lucht, hadden ook onze afweermiddelen, zooals de luchtdoelartillerie, slechts een beperkte uitwerking, hoe dapper en bekwaam de luchtdoelbatterijen haar taak ook vervulden".

Er is veel gesproken over verraad. Een verrader kan slechts verachting opwekken. Maar wanneer men naar verraders zoekt, dan vergete men niet, dat het gootste verraad gepleegd is door hen, die men onze bondgenooten heette. Men had toch moeten weten — de geschiedenis is daarvoor een doorloopend bewijs — dat men op Engeland niet bouwen kon.
Hulp werd ons toegevoegd, meer dan eens en in ruime mate. De hulp, voorzoover men daarvan spreken mag, die de Engelschen ons geboden hebben bestond enkel in het vernietigen van onze goederen. Geen vliegtuigen, geen afweergeschut, geen troepen. De enkele honderden, die op ons grondgebied geland zijn, hebben er wat gevoetbald, om vervolgens weer vliegensvlug te worden ingescheept, toen er werkelijk lijfsgevaar begon te dreigen.

Het leven is dynamisch, gaat voort en is niet te stuiten. Wij allen moeten vooruit, naar een toekomst, welke wellicht nu nog onzeker is, doch waarvan de vorm niet in de laatste plaats van ons afhangt.
Er is veel leed geleden; en het eerste wat dient te geschieden is dat wij thans een helder inzicht in de positie van Nederland en het Nederlandsche volk krijgen. Wij hebben den oorlog verloren; en als resultaat van dat verlies hebben wij de bezetting van ons vaderland te aanvaarden. Elke andere beschouwing moge hoogdravend idealistisch klinken; aan onware en zinledige leuzen hebben wij op het oogenblik geen behoefte.

De bezetting is een feit, treuren daarover heeft geen zin, mopperen nog minder, en saboteeren zou een misdaad zijn. Uit alles blijkt, dat het overwinnende Duitschland ons niet als een horde beschouwt, maar dat het ons ziet, als een volk, dat recht heeft op erkenning van eigen cultuur.
Laat ons niet bij de pakken gaan neerzitten.

Voor hen, die oogen hadden om te zien, was de onafhankelijkheid ook in de laatste jaren slechts schijn; hun pogingen om de allernauwste banden, die ons aan het Engelsche streven ketenden, te verbreken, waren tot mislukking gedoemd. Onafhankelijkheid is er in volstrekten zin nooit geweest.

Wij zullen ons erop in te stellen hebben, dat wij ons nu veel meer, dan vroeger het geval was, op Duitschland hebben te richten. Economisch kan ons dat slechts tot voordeel strekken, evenals aan Duitschland; cultureel kan daarin een tegenwicht gevonden worden tegen de verderfelijke invloeden, die ons land gedurende de laatste tientallen van jaren hebben ondergraven.

Hetgeen ons alle aanleiding geeft tot een zoo loyaal mogelijke samenwerking, is, dat we de meening hebben, dat, in overeenstemming met de nationaal-socialistische theorie, het Nederlandsche volk zich als volk zal kunnen uiten en ontplooien.

Met ontroering hebben we gelezen, hoe op den Grebbeberg op de begraafplaats van de gesneuvelden, Duitschers en Nederlanders naast elkander liggen en namens de Duitsche weermacht niet slechts een krans op de graven der Duitsche

soldaten, doch tevens een op die der Nederlandsche soldaten gelegd werd.
Dit beteekent, dat de Duitsche legerleiding eerbied heeft voor onze dappere mannen.
Ons land had in geen anderhalve eeuw den oorlog meer gekend, niettemin was heldhaftigheid het toonbeeld van het Nederlandsche leger.
Verscheidene van onze kameraden sneuvelden. Zij hebben zich als helden gedragen. Hun herinnering en die van zooveel anderen, is het, die ons bij moeilijkheden zal steunen. Wij weten, dat met hun offer, hun bewijzen van heldenmoed aan de noodzakelijke voorwaarde voldaan is, waardoor ons volk zich een grootscher, een schooner en edeler toekomst kan veroveren dan ooit.
Het goud is verdwenen. En het deert ons niet.
Onze economie zal nu op een natuurlijke basis gesteld worden.
De adel van den arbeid zal heerschen en niet de geldzak. Onze eenheid als volk hebben wij hervonden. De schotjes en de schutjes, de kliekjes en de partijtjes verdwijnen.
De leer van de vier zuilen is omvergegooid. De tweedracht is voorbij.
Wij zijn voortaan één; één volk, één toekomst.
Nieuwe mogelijkheden, ook op staatkundig terrein, doen zich voor.
De verwezenlijking van Groot-Nederland, de eenheid der Nederlanden, wie zal zeggen, of deze uit het leed van den oorlog niet ontstaan zal.
Dezelfde druk van het wapengeweld, hetzelfde leed heeft thans het volk van Noord- en Zuid-Nederland getroffen.
De eenheid zal al het leed doen vergeten en stralender en gelukkiger zal dan Groot-Nederland naar voren treden.
De oprichting van het Nationale Front, een maand geleden, waarin zich de meest uiteenloopende figuren vereenigd hebben, is op den juisten tijd gekomen, evenals de verplaatsing van het Hoofdkwartier der beweging.
Het lag in onze bedoeling om in de afgeloopen week de lijst van oprichters van Nationaal Front te publiceeren. Wij achten dit thans overbodig. Nog voor enkele weken scheen het, dat velen het een grooten moed vonden om lid te worden van Nationaal Front. Doch het publiceeren van de

namen, die uit alle groepen, bewegingen en partijen voortkomen, meenden we, dat dit het toetreden zou vergemakkelijken.
Thans is dit niet meer van noode, en is het bovendien niet goed mogelijk, daar reeds in de eerste dagen na het neerleggen der wapenen, velen zich tot ons wendden en hun medewerking beloofden.
Nu of nooit.
Ons volk worde één.
De verdeeldheid houde op. Het geheele volk vereenige zich om te werken aan den heropbouw en de grootheid van Nederland.

MANIFEST

van het Nationaal Front
(leider Arnold Meijer)

Aan het Nederlandsche Volk

NEDERLANDERS!

Alleen gelaten door zijn bondgenooten, verlaten door zijn politieke leiders verkeert ons volk in bange onzekerheid over zijn toekomst. *Het weet nu, wat de beloften van buitenlandsche hulp waard zijn. Het weet nu, wat het partijwezen in den nood van ons volk heeft kunnen doen.* Deze rampspoedige oorlog heeft aan ons allen duidelijk gemaakt, dat het partijendom, jarenlang als ons hoogste goed ten troon verheven, volkomen krachteloos was, dat de leuze „eenheid door verscheidenheid" valsch was.
Wat in de volksziel verankerd scheen, bleek niet meer dan een opgeplakt etiket: *toen het er op aankwam, liet de democratie in binnen- en buitenland ons volk in den steek,* en het volk, van zijn kant, taalde niet langer naar de valsche leuzen. Het klampte zich vast aan het eenige werkelijke in den dreigenden chaos: aan het leger, dat, samengesteld uit de zonen van ditzelfde volk, met grooten moed vocht voor het bestaansrecht der Nederlanden.
Bij duizenden vielen onze soldaten. Stervend dwongen zij den tegenstander eerbied af voor den wil van dit volk, zichzelve tegen alle stormen in te handhaven. Wij zullen het offer, dat zij brachten, in diepen eerbied gedenken.

MAAR WIJ ZULLEN MEER MOETEN DOEN, OPDAT HUN OFFER NIET VERGEEFS ZIJ.

NEDERLANDERS! Zij die vielen, hebben ons een taak nagelaten. Op ons, die achterbleven, rust thans de plicht om een nieuwen staat te bouwen, om eens en vooral te breken met een oud vergaan bestel. Het gaat er niet om, ons het leven voor den duur van den oorlog zoo gemakkelijk mogelijk te maken, om daarna weer terug te keeren tot dezelfde toestanden, die tot een catastrophe hebben geleid. *Het gaat er om, een waarlijk nieuwen staat te stichten op grondslagen, die niets gemeen hebben met de ondeugdelijk gebleken fundamenten van het oude stelsel.*

BREEKT met verouderde opvattingen, waarvoor de nieuwe maatschappij geen plaats meer heeft.

BREEKT met de liberale kapitalistische economie, die tot een jarenlange crisis en uiteindelijk tot een oorlog heeft gevoerd.

BREEKT met de politieke partijen die U heetten te vertegenwoordigen.

Gij weet nu, waartoe de oude, de vergane maatschappij U geleid heeft. Beseft, dat de woordvoerders en de drijvers van het oude stelsel gereed staan, hun werk te hervatten, zoodra zij een kans zouden krijgen! *Aan ons allen de taak, onverwijld aan te vangen met den opbouw van den nieuwen staat,* waarin voor ontbindende elementen geen plaats meer zal zijn, waarin ons volk blijvend de eenheid zal vinden, die het thans in nood en druk vereenigt. *Nederland zal leven uit eigen kracht en niet langer een pion zijn op het schaakbord van internationale elementen.*

WIE ONZER ZAL ZICH AAN DEZE TAAK KUNNEN ONTTREKKEN?

De tijd is voorbij, dat men zich zelfgenoegzaam afzijdig kon houden van de veranderingen op politiek- en maatschappelijk gebied. *Wij staan voor een omwenteling in het geestes- en gedachtenleven van ons volk, zooals wij die sedert een eeuw niet hebben gekend,* en deze omwenteling zal alle gebieden van staat en maatschappij beroeren.

NATIONAAL FRONT staat gereed om allen te verzamelen, die zich geroepen voelen tot den nieuwbouw van een waarlijk Nederlandschen, organischen staat, waarin niet langer het goud, maar de arbeid de drijfkracht zal zijn.

NATIONAAL FRONT WIL handbhaven een rechtmatig, in God wortelend gezag, dat de souvereiniteit in eigen kring, beperkt door de eischen van het algemeen welzijn, erkent.

NATIONAAL FRONT WIL handhaving van gewetensvrijheid en eerbiediging van het christelijk karakter van ons volksleven.

NATIONAAL FRONT WIL een voortbrenging, welke in de eerste plaats is gericht op de behoeften van het eigen volk en waarbij evenwicht geschapen wordt tusschen productie en verbruik. De voortbrenging der gemeenschap zal moeten dienen, om de welvaart van allen te verzekeren en uitbuiting te voorkomen.

NATIONAAL FRONT WIL bescherming van het gezin, dat de oercel van den staat is. iDt houdt in, dat de rechten van het gezin ook in het schoolonderwijs zullen worden gewaarborgd.

NATIONAAL FRONT WIL samenvattende, stichten een krachtige, gezonde, arbeidende gemeenschap; waarin alle Nederlanders hun recht op arbeid kunnen doen gelden en waarin alleen Nederlandsche belangen den doorslag zullen geven.

Wie in de achter ons liggende jaren de hiervoren genoemde stelling aanhing, werd verdacht gemaakt. Met alle middelen — gij zult het U herinneren — werd belet, dat ons volk in een eerlijk betoog omtrent deze dingen begrip werd bijgebracht. De democratische overheden verstikten de stem van hen, die het nieuwe wilden, en overschreeuwden het geheele land met hun eigen lof. Opnieuw is het spreekwoord bewaarheid, dat holle vaten het hardst klinken. *Toen het oogenblik daar was, om haar bekwaamheid te toonen, stortte de democratie als een kaartenhuis ineen.*

NEDERLANDERS, geeft U rekenschap van onzen duren plicht! Wanneer Nederland zich thans krachteloos en wanordelijk betoont, wanneer het zich niet economisch en staatkundig reorganiseert, wanneer het geen volkseenheid weet te scheppen, dan toch zijn wij een hernieuwd, onafhankelijk bestaan onwaardig.

WEET, DAT HET GAAT OM HET ZIJN OF NIET-ZIJN VAN ONS VOORTBESTAAN IN DE RIJ DER VOLKEREN

Het Duitsche volk heeft zichzelf jaren geleden bevrijd van dezelfde machten, welke ook ons ten ondergang voerden. *Duitschland zal onze onafhankelijkheid waarborgen, wanneer wij ons die waardig toonen.*

NEDERLANDERS, er zal snel gehandeld moeten worden! Zij, die vielen voor de toekomst van ons volk, hebben er recht op, dat wij, die het leven behielden, op onze beurt alles inzetten voor den opbouw van den staat.

WIJ ROEPEN OP! alle Nederlanders, die zichzelf willen zijn en blijven, op hun eigen grondgebied; geestelijk vrij, materieel gebonden in verantwoordelijkheid jegens elkander, onder leiding van een krachtig gezag, dat slechts het volksbelang dient.
Gij waart misschien gekant tegen hetgene, dat gij op gezag van de „vrije' 'Nederlandsche pers als gevaarlijke nieuwlichterij hebt beschouwd. Thans hebt gij U kunnen overtuigen, dat het ongelijk niet was aan ónzen kant.
Laten wij de verdeeldheid opheffen en slechts zien naar de toekomst van een herboren Nederland, één van zin en één van streven, bijeengehouden door naastenliefde en volksche verbondenheid, zooals het Nederlanders betaamt.

AFGEDAAN heeft het onchristelijke, liberale kapitalisme.

AFGEDAAN heeft de heerschappij van het stomme goud, om plaats te maken voor het recht van den arbeid.

AFGEDAAN heeft het partijwezen, de veelpraterij, de werkloosheid, de productiebeperking.

SLUIT U BIJ ONS AAN.

De tijd van praten, van eindeloos wikken en wegen is voorbij. Gij ziet de wereldgebeurtenissen om U heen zich met razend snelheid ontwikkelen: een nieuwe jeugd beukt op de poorten. Jeugd van Nederland, strijdt met ons mede. Niemand mag achterblijven: Het gaat om het bestaan van ons zelve en van geslachten, die na ons komen, het gaat om het bestaan avn ons volk!

WIJ ROEPEN THANS ALLEN OP TOT DEN STRIJD VOOR EENHEID, WELVAART EN ONAFHANKELIJKHEID IN EEN VRIJE, WERKELIJK NEDERLANDSCHE GEMEENSCHAP!

HET VERLEDEN IS NIET MEER — AAN ONS IS DE TOEKOMST!

LIED IN DEN STORM

Staat dan op en weest soldaat
Dietsch onze eer en vreemd onze schanden
blauwvuur op zee — wit schuim op de stranden
lekt reeds de gulzige vlam langs de wanden?
Staat nu op en weest soldaat
de leeuwen dansen — de leeuwen dansen
staat nu op en weest soldaat
de leeuwen dansen op de oude maat.

Staat dan op en weest soldaat
Wilt ge, dat achter de woedende vlagen
ons nog een morgen, een toekomst zal dagen:
hier is het veld, en nù zijn de slagen
Staat dan op en weest soldaat
de leeuwen dansen, de leeuwen dansen
staat dan op en weest soldaat
de leeuwen dansen op de oude maat.

Staat dan op en weest soldaat
Werkt met Uw hart, met Uw hoofd, met Uw handen:
elk werk is dienst en breekt onze banden
God helpt den strijder. Redt onze landen!
Staat dan op en weest soldaat
de leeuwen dansen, de leeuwen dansen
de leeuwen dansen op de oude maat.

Staat dan op en weest soldaat
Ze willen ons drijven, willen ons dwingen
Dietschlands' vrijheid willen wij zingen
Dietschland vrij uit hun handen wringen
Staat dan op en weest soldaat
de leeuwen dansen, de leeuwen dansen
staat nù op en weest soldaat
de leeuwen dansen op de oude maat.

STEVEN BARENDS.

Uit „De Weg" van 1 Juni 1940.

Wat ons te doen staat

Wij, Nederlandsche Nationalisten, wij hebben ons andere dagen gedroomd dan die, welke wij thans doorleven. Wij droomden van een opheffing van alle partijen, opdat door het opruimen van deze belemmering ons volk tot een hechte eenheid zou kunnen worden aaneengesmeed.
Wij droomden van een werkelijke ordening van het bedrijfsleven en van de standen der maatschappij, teneinde tot een grootere welvaart te komen en tot een hoogeren graad van sociale gerechtigheid.
Wij droomden van een opvoering van de weerkracht van ons volk tot den top van ons vermogen, opdat wij niet tot een strategisch veldje op het schaakbord der oorlogvoerenden zouden kunnen verworden. En wij droomden niet alleen van deze zaken, wij werkten er voor zoolang het dag was. De dag was te kort. Waar wij de wolken wilden verdrijven, die het uitzicht belemmerden, bliezen de machthebbers tegenwind. Hun was de mist welkom.
De dag was te kort. Onze soldaten hebben als leeuwen gevochten en daarmede, ondanks de nederlaag, onze eer gered. Maar sinds de capitulatie beschikken Duitsche troepen over de machtsmiddelen van dit land en is het feitelijke gezag in handen van de Duitsche machthebbers.

Blijft er dan voor ons, nationalisten, nog iets te doen over?

Wij zeggen: ja! Wij zeggen nog meer dan ja alleen!

Wij verklaren, dat iedere Nederlander juist in deze benarde dagen moet uitgroeien tot een Nederlandschen nationalist.

Indien we nu, zooals vanouds, gaan twisten, zal niet een of andere Nederlandsche regeering partijdig of onpartijdig over onze geschillen beslissen, maar zal de bezetter zulks

doen en hij zal dat doen, niet omdat hij den een gelijk geeft en den ander ongelijk, maar omdat er vóór alles orde moet zijn.
Dit is zijn eigen belang. Maar dat is ook ons belang.
Ons belang, omdat eenheid en orde steeds het hoogste belang zijn voor een volksgemeenschap! Ons belang, omdat een door ons zelf geschapen eenheid en orde een dàn niet noodzakelijk ingrijpen van de zijde der bezettingsautoriteiten voorkomt!
Door de bezetting zijn wij tijdelijk van overzee afgesneden. Dit vermindert met één slag ons volks-inkomen. In 1938 ontvingen wij uit Indië en het buitenland 183 millioen gulden aan rente en dividend van in den vreemde belegde kapitalen.
Die missen wij nu grootendeels. Weliswaar zullen deze beleggingen nog wel een behoorlijk rendement opbrengen, maar het zal niet hier worden overgemaakt, teneinde een der oorlogvoerenden niet aan buitenlandsche betalingsmiddelen te helpen.
Dit zal voor een ieder duidelijk zijn.
Er is méér. Onze vloot ligt grootendeels buitengaats. Ze vaart en verdient geld, maar ook dat geld bereikt ons niet. Ook ons haven-verkeer is lamgelegd. Uit scheepvaart en havenverkeer ontvingen wij, na aftrek van alle lasten in 1938 234 millioen gulden.
Daarmede is de tijdelijke achteruitgang van ons volksinkomen nog niet ten volle geschetst. Cultuur-maatschappijen, scheepvaart-maatschappijen, haven-bedrijven verliezen hier te lande een groot deel van hun normale taak. Het is waarlijk niet overdreven, indien we de algeheele achteruitgang van het volksinkomen schatten op een vijfde van het vroegere, en bijna een derde van het vroegere belastbare inkomen!
Wat beteekent dat alles? Dat beteekent, dat deze teruggang van het inkomen diegenen tenvolle zal treffen, die er toevallig het slachtoffer van zijn, tenzij.... wij wegen vinden, om dezen achteruitgang méér rechtvaardig verdeeld op alle schouders te leggen, rekening houdende met ieders draagkracht.
Maar hebben wij daarvoor de geestesgesteldheid? En het juiste sociaal economische stelsel?

Voor onzen in- en uitvoer vallen de voornaamste landen weg. Bereikbaar blijven slechts Duitschland, de Oostzeelanden, Scandinavië, België, Zwitserland, Italië, Rusland en de Balkan. In 1938 voerden wij uit deze landen in: 685 millioen, terwijl we uit andere landen voor 730 millioen gulden ontvingen.

Dit laatste gaat niet meer. Wij zullen moeten trachten de laatstgenoemde goederen uit het eerstgenoemde gebied aan te voeren en, voorzoover zulks onmogelijk is, zullen wij andere, de ontbrekende al dan niet vervangende, goederen moeten aanvoeren.

Dat beteekent een volkomene heroriënteering van ons handelsapparaat, ja zelfs ten deele van ons productie-apparaat. Sommige fabrieken zullen op den duur hun productie moeten herzien; nieuwe fabrieken waarvoor wèl grondstoffen of afzet te vinden zijn, zullen moeten worden opgericht.

Dat klemt nog meer, wanneer wij de exportzijde van onze handelsbalans bezien. In 1938 voerden wij naar het continentale blok slechts voor 439 millioen gulden uit, naar de overige, nu niet meer bereikbare landen voor 595 millioen gulden.

Een groot deel van dezen export is niet eenvoudig om te leggen naar het vastelands-blok, omdat dat blok aan deze producten geen behoefte heeft. We zullen dus voor een groot deel van onze industrie den ons eenig overgebleven export moeten scheppen. Bovendien zullen we meer, veel meer moeten uitvoeren, omdat, zooals we gezien hebben, ons inkomen uit diensten grootendeels wegvalt. We zullen dus veel meer dan voorheen goederen met goederen moeten betalen. Wij zullen bij den uitbouw van dit nieuwe productie-apparaat iedere verspilling (b.v. te groote opzet van onnoodig elkander beconcurreerende bedrijven) moeten vermijden.

Welnu, hebben wij het apparaat, dat dezen ombouw kan leiden? Laten we niet vergeten dat het hiervan afhangt of wij de monden open zullen kunnen houden!

Wat hebben wij? We hebben departementen, o.a. een buiten iedere verhouding uitgegroeid departement van economische zaken.

Wel is het voor enkele weken gesplitst, maar.... er is

wederom één secretaris- generaal, waardoor de splitsing slechts schijn wordt.
Trouwens, al ware de splitsing werkelijkheid, dan nog hadden we twee bureaucratiën, volkomen los van het bedrijfsleven staande, die, gelijk jarenlange ervaring ons leert, vrij schematisch en vaak onoordeelkundig ingrijpen.
Wij hebben steeds de organisatie van het bedrijfsleven voorgestaan door de vorming van werkelijke bedrijfsschappen. Deze hebben meer te doen dan de belangen van den bestaanden bedrijfstak waar te nemen en regelingen voor den geheelen bedrijfstak door te voeren. Waren deze er, dan zouden ze het scheppen van nieuwe industrieën en het afsnoeren van nu onnuttige industrieën ter hand kunnen nemen.
Daar zulks ten nauwste verband houdt met de maatschappelijke positie en de vooruitzichten van iederen werker, behooren in zulk een bedrijfsschap evenveel werknemers als werkgevers te zetelen. Dat is vanzelfsprekend!
En de vakvereenigingen? Welk een groote taak wacht hen, indien ze niet blind zijn voor de teekenen des tijds. Zooals ze thans zijn, zijn ze slechts van onnut.
Wat kunnen ze doen? Staken? Onzin! In een „bezet" land is staken verboden. En in een vrij land met een goed verankerde sociale rechtsorde eveneens! Dus niet staken; geen strijd voeren? En inkomsten opstrijken van „diensten" welke niet meer van dezen tijd zijn en overigens niet meer kunnen worden verleend? Kinderlijke en overbodige bureaucratieën blijven? Zwammen over Roomsch-katholieken, Christelijken en modernen metaal-arbeid? Voelen zij dan niet, dat hun bestaan op het spel staat? Dat ze nu en spoedig hun nut moeten krijgen ofwel verdwijnen moeten?
Indien ze uit kracht van hun reactionaire gewoonte van de schildjes voor hun naam nog geen afstand kunnen doen, ondanks het feit dat ons volk, zeker nu, één is en behoort te zijn in zijn lotsgemeenschap, indien ze nog niet begrijpen, dat al die schildjes wegvallen bij het aanschouwen van onze, nu bijna gedwongen werkgemeenschap, dan moge men tenminste verwachten, dat zij zich met spoed verbinden tot één nationale organisatie, evenals de werkgevers-organisaties in de verschillende bedrijfstakken zulks moeten doen.
Zelfs, ingeval zij hiertoe komen uit zelfbehoud, zullen wij

zulks gaarne zien mits zij zich volkomen, maar dan ook volkomen weten los te maken van de democratische partijpolitiek, welker werktuigen zij tot dusver waren. Temeer, wijl de noodwendig nieuwe gerichtheid van 't vakvereenigings-wezen 'n sterker bindmiddel zal blijken te zijn dan zij vermoeden. Wanneer wij de meening zijn toegedaan, dat de bezettings-autoriteiten niet meer zullen bevelen dan uit hun oogpunt strikt noodig is, dan volgt daaruit, dat wij hebben te voorkomen, dat er veel gecommandeerd zou moeten worden.

Wat wij, Nederlanders, verbonden door het bloed en door het lot, zelf doelmatig kunnen regelen, zal vrij blijven van uitvoering door de bezettings-autoriteiten.

Welaan, heeren van het N.V.V., R.K.W.V. enz., waar blijft gij?

Wilt ge den tijdelijken achteruitgang van ons volksinkomen langs lijnen van sociale gerechtigheid over het geheel van de gemeenschap verdeelen, of wilt ge liever toelaten, dat er toevalstreffers gemaakt worden? Wilt ge U een oplossing van het werkloosheids-vraagstuk laten opleggen en doen uitvoeren of wilt ge het zelf naar Nederlandsche normen oplossen?

Mogen de heeren hun verantwoordelijkheid beseffen.

Eén van geest en wil.

Maar wat spreken wij van het maatschappelijke en economische bouwwerk dat er moet komen, zonder vóór alles te wijzen op de noodzaak, één van geest te zijn en één van wil. De partijen, ze bestaan nog, maar ze stierven in de ziel van onze jongens, toen zij zich in de vuurlinie weerden. De partijen, ze bestaan nog, maar hun lichaam is dood sinds de capitulatie.

Waar wij ons, ontwapend als wij zijn, slechts bij de Duitsche autoriteiten kunnen laten gelden door onze geestelijke en feitelijke eenheid als volk, kunnen de partijen dezen autoriteiten slechts de resten van vroegere verdeeldheid toonen, van volksdeel A dat zich over volksdeel B beklaagt.

Welk eene van fierheid ontblootе vertooning! Nu nog treuriger dan voorheen, wijl alle macht den partijen ontvallen is.

Vóór den oorlog smeedden wij het Nationale Front. Heel kort voor den oorlog; veel te kort om er ieder zijn plaats te doen vinden.
Zijn wij het niet aan onze dapperen verplicht, nu, in de barning dezer tijden, elkander als Nederlanders, en *bovenal* als Nederlanders te vinden in één front? Meent men waarlijk de Roomsch-katholieken, de Christelijken, de Vrijzinnigen nog te dienen met aan den Duitschers een verscheurd volk te toonen? Meent men aldus eenigen invloed te kunnen uitoefenen in deze benarde tijden ten gunste van zijn volk? Neen, dat kan men niet meenen! Bovendien weet men, dat het nu doode partij-wezen weggevaagd kan worden iederen dag en ieder uur, waarna de volgelingen door niemand meer vertegenwoordigd worden. Het oordeel over hetgeen was, staat aan den muur geschreven! Men kome dus in grooten getale en algemeen met zijn invloed en zijn aanhang — niet naar een andere partij — maar naar „Nationaal Front".

Uit „De Weg" van 8 Juni 1940.

Onze Geloofsbrieven

[illegible] vinden wij het recht thans een zoo uitge- [illegible] tionaal Front te vormen. [illegible] democratische overmacht, hebben wij ge- [illegible] ndig oordeel te kunnen behouden en on- [illegible] en grofste tegenwerking aan onze over- [illegible] ouden. Wij hebben dit tevens bij de ver- [illegible] n van het Duitsche nationaal-socialisme of [illegible] scisme. Het was betrekkelijk gemakkelijk [illegible] en" stand te houden tegenover democra- [illegible], haat, broodroof en gevangenis; het was [illegible] kkelijk om zelfstandig de „autoritaire" en [illegible] ten op Nederlandsche wijze uit te werken [illegible]!

[illegible] ware het zonder meer alles van Duitsch- [illegible] ver te nemen en te doen alsof dit niet samenhing met Italiaanschen of Duitschen volksaard! Noch Hitler, noch Mussolini hebben ooit verklaard, dat hun gedachten en stelsels dezelfde behoorden te zijn voor alle andere volkeren. Integendeel, het streven van Führer en Duce zou onvruchtbaar zijn gebleven, indien het niet zóó Duitsch of Italiaansch geweest zou zijn. Zij hebben dan ook keer op keer verklaard, dat het autoritaire waarschijnlijk ook andere volkeren zou winnen [illegible] dat „hun" stelsels de typische Duitsche of Italiaansche uitwerking van die algemeene gedachten waren. Waaruit onmiddellijk volgt, dat geen van beide stelsels door een ander volk, dus ook het onze, zonder meer overgenomen kunnen worden. Dat zou niet kunnen zonder groote schade aan den eigen volksaard. Het „autoritaire" en het „volksche" (zonder nadere inhoudsbepaling) moge tot de categorie van „algemeene" gedachten

gerekend worden, het onverbrekelijk nationalistische element in deze herstelgedachte veronderstelt een bijzondere uitwerking, juist wijl het nationale de volkeren als bijzonderheid uit de algemeene menschheid afscheidt.
Dit bijzondere, in dit geval het „Nederlandsche" hebben wij immer nagestreefd, omdat wij er van overtuigd waren, dat zoo alleen een autoritair-volksche beweging in Nederland zou kunnen slagen.
Dat streven wij ook nu na binnen de grenzen waartusschen onze actie zich mag en moet ontplooien.
Wij zijn en blijven Nederlanders. Niemand waagde het dit ooit bij ons te betwijfelen. Niemand van onze anders toch zoo felle tegenstanders. Dat is onze trots en dat geeft ons thans het recht om naar de samenbundeling van ons geheele volk te streven.
Dit zijn onze geloofsbrieven, die onze zending wettigen. Dit ook maakt het ons mogelijk al die groepen der bevolking, die samen méér dan 90 procent der bevolking uitmaken, binnen Nationaal Front te bundelen.
Laten anderen hun geloofsbrieven toonen, indien zij kunnen. Gij krijgt dan of de bewijsstukken te zien, waaruit overduidelijk blijkt, dat zij voor de catastrophe van den oorlog verantwoordelijk zijn of bewijsstukken, waaruit volgt, dat zij te weinig Nederlandsch dachten en handelden. De eerste groep, der zgn. democraten, heeft schuld aan den oorlog zelve en aan het verloop van den oorlog en bovenal schuld aan de vele verwordingsverschijnselen in ons volk. Van de andere groep heeft de leiding niet voldoende begrepen, dat men van het eigen volk moet uitgaan, alvorens men gevolgtrekkingen uit de nieuwere gedachten omtrent staat en maatschappij kan trekken. Zoo blijven wij — we zeggen het in volle openhartigheid of men het al dan niet aanmatigend moge heeten — alleen over met deugdelijk bevonden papieren. Hoever men ook teruggaat, steeds zal men dezelfde gedachten, die wij nu uiten, herkennen. Steeds zal men moeten toegeven, dat wij Nederlandsch zijn en waren.
Wij hadden ons andere tijden voorgesteld om deze gedachten te kunnen verwezenlijken. Maar dat de oorlog en de bezetting van Duitsche zijde over ons gekomen is, wil niet zeggen, dat wij deze gedachten en derzelver verwezenlijking maar moeten laten varen!

Integendeel! Wij hebben dezen oorlog en deze bezetting niet gewild. Wij zouden, als het in onze handen had gelegen, alles gedaan hebben om dit te voorkomen. Maar nu dit eenmaal is, gaan we niet bij de pakken terneer zitten, doch grijpen we ook de mogelijkheden, die de gegeven omstandigheden bieden om de nieuwe gedachte ingang te doen vinden, aan.
Twistgesprekken over democratie of het autoritaire zijn inhoudloos geworden. Zij zijn door de feiten achterhaald.
Dat wij hopen, dat de oorlogsnoodzaak voor den Duitscher om ons land bezet te houden zoo spoedig mogelijk zal verdwijnen is een gedachte, die iedere Duitscher en iedere Duitsche nationalist begrijpelijk zal vinden.
Wat echter voor altijd voorbij is, dat is de democratie van weleer.
Het nieuwe komt ook hier. De vraag is nu, willen wij dit zelf uitbouwen of willen wij dit werk aan den Duitschen bezetter overlaten? Dat laatste zou getuigen van onze lamlendigheid en onze onbekwaamheid als volk! Dat laatste zou onvermijdelijk tengevolge hebben, dat bij gebreke van andere, even doelmatige richtlijnen, door ons zelf te geven, wij gedwongen zouden worden tot een klakkeloos navolgen van het Duitsche nationaal-socialisme. Komt het zoover, het zou veel leed hier brengen, maar dan zouden wij, Nederlanders, het aan ons zelf hebben te wijten, indien wij verzuimd zouden hebben naar die nieuwe ordening te streven.
Dat nieuwe kan ook niet gebracht worden door hen, die schuld zijn aan de mislukkingen in ons land. Zij, die heden schuld zijn aan de rampen die over ons volk gekomen zijn en die altijd aan het oude, muffe hebben vastgehouden, zijn geneigd thans zich op te dringen, zich te beroepen op een of andere Duitsche relatie en zich naar voren te werken. Dat kan niet en dat mag niet. Wij zijn er van verzekerd, dat men van deze „parasieten" van Duitsche zijde een hartgrondigen afkeer heeft. Geen oude wijn in nieuwe zakken!
Nederlanders, steunt hen die steeds bewezen hebben hun tijd aan te voelen en die tevens ten volle Nederlandsch handelden en dachten.
Nederlanders, het is nog dag. Maar we leven snel en hebben geen tijd te verliezen. De economische, sociale en nationale problemen, die zich reeds nu stellen, kunnen den onderbouw

van een Nederlandsche groote organisatie niet lang meer ontberen. Het is onze taak of, bij falen van ons, die van de Duitsche overheid. Deze zal het gaarne aan ons overlaten, maar we moeten het dan ook doen. Men aarzele dus niet; men verlieze geen oogenblik.
Men vorme nu het breede „Nationale front", dat reeds lang naar een eigen Nederlandschen opbouw heeft gestreefd.

Uit „De Weg" van 15 Juni 1940.

Werk voor heel het volk

Jarenlang hebben wij gestreden voor een volledige oplossing van het werkloosheidsvraagstuk. Hoon en schamper gelach waren ons deel. De „wijze" mannen, die ons land bestierden deden toch wat zij konden? Hun inzicht, gezien dat zij bestuurders des lands waren, moest toch zooveel dieper en zooveel wetenschappelijker zijn dan het onze? Bij ons was de kreet „verdwijning der werkloosheid" toch maar een leus, zonder dat wij een weg konden wijzen.
Wij hebben dien echter wel degelijk gewezen.
Bij voortduring hebben wij uiteengezet dat de werkloosheid een vraagstuk was van maatschappelijke structuur en dat, wil men de werkloosheid doen verdwijnen, men de huidige maatschappij en staat heeft om te vormen tot een corporatief „geleede" maatschappij en staat. De centralisatie van groote productie-eenheden over verschillende landen was uit den booze. De aanvoer van producten, welker vervaardiging veel arbeid vroeg, moest worden geweerd. Trusts, die aan het staatsgezag de handelspolitiek konden dicteeren, waren ondingen! Integendeel, de autoriteit van den staat moest zoo groot zijn, dat de staat over de trusts had te bevelen! Een steeds verder op de spits gedreven specialisatie van de bestaande industrieën, die mede daardoor steeds meer onafhankelijk van den export werden, beteekende „per saldo" vernietiging van werkgelegenheid in eigen land. In plaats van zich tot in het dolle te specialiseeren, moesten o.i. de industrieën juist het aantal producten, dat zij konden voortbrengen, dat op eigen markt kon worden afgezet, vergrooten. De richting van de ontwikkeling der nationale economie, zooals deze zich voltrok onder invloed van een uitsluitend individueel-kapitalistisch bedrijfsleven was in strijd met de ontwikkeling, zooals die werd geëischt door het

belang van het volk als gemeenschap, zooals die werd geëischt voor een volkomen tewerkstelling van het geheele volk! Wil men de werkloosheid oplossen, zoo hebben wij steeds te kennen gegeven, dan heeft men de structuur van maatschappij en staat te veranderen, dan heeft men organen te scheppen uit het bedrijfsleven zelf, de bedrijfsschappen, die boven de individueele ondernemingen uit, de lijnen van ontwikkeling zullen aangeven voor de nationale economie. Eerst het geheel, dan de deelen! Eerst de nationale economie en dan blijft er nog voldoende speling over voor de individueele bedrijven en voor het particulier initiatief.

„De werkloosheid is tenslotte een kwade vrucht van een slecht productieschema, dat zijn richting vindt buiten de grenzen van het algemeen welzijn, maar tevens een kwade vrucht van de inkomensverdeeling, die onder invloed van deze structuur zich voltrekt."

Dit was de totale oplossing van het werkloosheidsprobleem en welke men dus verzweeg! De politieke partijen zwegen „als vermoord", omdat het een erkenning zou zijn van hun overbodigheid. Zij zwamden al vele jaren over oplossingen voor het werkloosheidsvraagstuk, zonder dat dit opgelost werd.

Liever was het hun blijkbaar, dat een deel van het volk gebrek leed, dan dat ook dit gedeelte van het volk zijn maal zou vinden aan den disch van de gemeenschap ten koste van parlementarisme, vrije vakvereenigingen en wat dies meer zij. Ook groot-ondernemers waren tegen ons, omdat zij, werkers van den staat tot „dienen" zouden worden verplicht.

Trouwens onze oplossing van het werkloosheidsvraagstuk raakte niet alleen de vrijheid van ondernemen, maar ook de inkomensverdeeling. Wij klaagden de „parasitaire" inkomens aan, die genoten werden voor prestaties, die niet meer beantwoordden aan de oorspronkelijke functioneele taak, waarvoor zij gegeven werden. De feodaliteit trok tienden, lang nadat de grondheer was uitgeschakeld als verdediger van de dorpsgemeenschap, lang nadat hij de eenige molenbezitter was van de streek! Zoo was het ook met de bestuurders van vakvereenigingen, nog altijd opgezet en bedoeld als strijdorganisaties, zonder ooit strijd te voeren. Slechts wanneer

deze vakvereenigingen een sociale functie vervullen in het maatschappelijk geheel, hebben deze bestuurders recht op inkomen. Dat zij zich haasten! Dat zij zich vereenigen! Een nationale economie, met daaraan verbonden een sociale rechtsorde, valt niet uiteen in Katholieke, Protestante, Vrijzinnige sectoren van het bedrijfsleven of in Katholieke, Protestante en Vrijzinnige schijven van sociaal recht!
De „parasitaire" inkomens! Niet alleen van de in een ouden tijd levende vakvereenigingbestuurders, ook die van ondernemers, die inkomen trekken door niet-te-ondernemen, of — hetgeen nog erger is — door te ondernemen tegen het belang van de gemeenschap in! Neen, met gezagsorganen, die economisch leiding moeten geven aan de productie.... met de bedrijfsschappen is men er nog niet. Natuurlijk moet iedere onderneming en ondernemer allereerst en tenvolle zijn sociale functie in het geheel vervullen. De naamlooze vennootschap treedt hiermee in het domein van het publieke recht.
Maar er is nog meer. De arbeid zelf moet binnentreden in dat domein van het publieke recht. En voor zoover rechtshandhaving kan overgelaten worden aan lagere organen, is het beter dezen weg te volgen, dan den weg van een minutieuze codificatie. Juist daarom wenschen wij voor alles een één geworden vakvereenigingswezen in de nieuwe sociale rechtsorde in te schakelen. Eén vakvereeniging van werkgevers en één van werknemers voor ieder bedrijf, vertegenwoordigende alle werkgevers of werknemers (ook de niet-aangeslotenen), hebbende het uitsluitend recht collectieve arbeidscontracten af te sluiten. En voor zoover er geschillen zijn: de arbeidsrechtbanken! Men begrijpe toch op het eerste gezicht, dat zulks een verschuiving van inkomen teweeg brengt, die vruchten vrijmaakt voor de tot op heden misdeelden.
Wij kunnen dit grootsche plan in deze jaren onzer verarming doorvoeren, of we kunnen een bureaucratie over ons laten groeien, die niets gemeen heeft met het bedrijfsleven, die niets begrijpt van het gevoelsleven van den werker. Natuurlijk is het mogelijk een werkverschaffing van boven af te organiseeren, die „handen" te werk stelt, maar „magen" slechts half vult en den „geest" doodt. Maar het een of het ander! Men kieze snel! „Men", dat zijn allen, die nog op een

zetel zitten, al hebben ze in het verleden gefaald! Dat zijn allen, die nog aanhang hebben, al hebben ze dezen aanhang slecht geleid. Dat zijn allen, die nu moeten weten, hun zetel en hun leidersplaats te moeten verdienen! En zij allen, zij zullen ons nu gelijk moeten geven! Zij zullen zich daartoe in te schakelen hebben in het „Nationaal Front" en — het spreekt vanzelf — eerst het ondubbelzinnige getuigenis moeten geven van een werkelijk nationale gezindheid, van hun volkomen vrijmaking van verouderde inzichten. Dat willen wij, nièt om het genot van gelijk te hebben, maar om ons volk ook in deze tijden in stand te houden. Want de weg, dien wij beschrijven is de eenige weg! Althans de eenige weg, die „eigen" krachten inschakelt in den herbouw van een dan Nederlandsch blijvende volksgemeenschap!

Uit „De Weg” van 22 Juni 1940.

Wie vertegenwoordigt het volk?

De vraag is gewettigd: Wie vertegenwoordigt thans 't volk? Is het de te Londen zoo rustig zetelende Nederlandsche regeering? Zij zeker niet. Zij diende niet het Nederlandsche volk en wordt door het Nederlandsche volk niet meer aanvaard. De hardnekkigste democraten zijn het er over eens, dat de gevluchte regeering niet het Nederlandsche volk kan vertegenwoordigen. Zijn het dan de eerste en tweede Kamer? Wanneer men deze vraag stelt, moet men zich even bezinnen. De werkzaamheid van de eerste en tweede Kamer komt ons voor als iets uit den voltooid verleden tijd, als iets van een panopticum, waaraan een vroolijke noot niet ontbreekt. Laten de Kamerleden in vrede rusten, maar als men ze toch even voor den geest haalt, het volk vertegenwoordigen *kunnen* ze niet meer.
Zijn het de secretarissen-generaal, de waarnemende hoofden van hun departmenten? Ook zij niet, want zij zijn en blijven, ook al vervullen zij hun taak naar behooren, chefs eener bureaucratie en staan buiten het hart van het Nederlandsche volk. Hun taak is nu eenmaal geen politieke. Zij waren uitvoerders van de politiek van hun chefs, de ministers, van een politiek, die in zijn algemeenheid goed gekeurd moest worden door de zgn. volksvertegenwoordiging.
En de gevluchte regeering regeert niet meer over het bezette gedeelte van het Koninkrijk. Dientengevolge is er geen politiek meer, die de secretarissen-generaal hebben uit te voeren.
En de Duitsche autoriteiten! Ook al oefenen zij het regeeringsgezag uit, zij zijn uit den aard der zaak „vreemdelingen” in ons land. Zij kunnen het *Nederlandsche* volk niet vertegenwoordigen.
Maar wie zijn het dan, die ons volk vertegenwoordigen en

de stem van ons volk doen hooren? De burgemeesters, wethouders, leden van Gedeputeerde en Provinciale Staten, de ambtenaren van gemeenten en provinciën? We kunnen hoe langer hoe lager afdalen in de hiërarchie van 's lands bestuur op zoek naar wie de stem des volks vertolkt, het helpt ons niet. Klaar en duidelijk is het, dat deze autoriteiten en autoteitjes wel een bepaalde functie vervullen, maar zeker niet ons volk vertegenwoordigen of op heden nog kunnen vertegenwoordigen.

Bovendien zijn de loopbaan en positie van velen van hen zoo nauw verbonden met de partijdemocratie, dat zij reeds uit dien hoofde, nu het er op aankomt, het geheel te vertegenwoordigen, niet daartoe gerechtigd, noch daartoe in staat zijn.

Het volk is dus thans zonder vertegenwoordiging. Maar dit behoeft niet te blijven, indien wij Nederlanders de handen in elkaar slaan. Dit goede volk zal zijn vertegenwoordiging hebben, zoo wij thans eensgezind het geheele volk omvatten. Wij kunnen het nimmer in zijn geheel omvatten, wanneer gij eenzame democraat van gisteren, sociaal-democraat, liberaal, anti-revolutionair, staatspartijer of christelijk-historisch blijft. De kunstmatig getrokken scheidingslijnen moeten worden uitgewischt.

Wij moeten ons in een al-omvattende formatie binnen enkele weken hervinden op de basis van 1. alle *Nederlanders* (ook de Vlamingen dus) vormen één volk, 2. dat volk heeft en behoudt recht op een allen omvattenden onafhankelijken staat, 3. die staat zal door een sterk nationaalgezind Nederlandsch gezag moeten worden geleid, 4. de inrichting van den staat moet een corporatieve zijn ten behoeve van de leiding harer planmatige economie. Ten aanzien van dit laatste staat vast, dat er reeds een planmatige economie is. De vraag is echter: zullen wij door het ontbreken van 'n genoegzamen eenheidswil alles van boven-af laten regelen of zullen wij ons volk zoo omvormen, dat het een eigen taak in die herordening te vervullen krijgt?

Voorwaarde voor dit laatste is, dat allen zich hervinden in één beweging. En die beweging is natuurlijk die, welke ook vóór en na den oorlog deze herinrichting van den Nederlandschen staat en maatschappij heeft voorgestaan: Nationaal front!

Daarom is Nationaal front een volksvertegenwoordiging in wording. Men vatte dit woord „volksvertegenwoordiging" niet op als vijftig, honderd of honderdvijftig mannen. Neen, volksvertegenwoordiging in den vollen zin des woords: omvattende het geheele volk, stammend uit en steunend op het geheele volk!
Velen zetten zich nog schrap. Zij hopen, ja waarop hopen deze stakkers nog! Zij kunnen 't dynamische van dezen tijd niet zien. De gebeurtenissen van de afgeloopen week, de capitulatie van Frankrijk zal hun echter de oogen openen. *De politieke democratie is voorbij.* Alle gekuip, al het gefluister is tevergeefsch. Het nieuwe breekt baan. Eenmaal tot dit inzicht gekomen, zal de Nederlander, die zijn land en zijn volk liefheeft, geen andere keus kennen dan Nationaal front.
Er wordt ons telkenmale gevraagd: hoe is en hoe zal onze verhouding ten aanzien van Duitschland zijn?
Ziehier in deze mijn politieke geloofsbelijdenis. Wij hadden gehoopt uit eigen kracht de nieuwe idee in Nederland te doen winnen. Het Duitsche leger heeft Nederland bezet. Dit is een feit, waar, zoolang de oorlog nog duurt, niet aan te tornen valt. Wat wij nu van het groote bloedverwante Duitsche volk verwachten is, dat het niet de hoogste goederen, die wij bezitten, onze Nederlandsche trots, onze Nederlandsche taal, onze Nederlandsche cultuur vernietigt. Wij kunnen dit ons door niemand laten ontnemen. Door niets en door niemand. En wanneer de oorlogsnoodzaak voorbij is, dan staan we op ons recht van onafhankelijkheid voor wat onze binnenlandsche aangelegenheden betreft.

Dat vragen we niet. Dat is een recht, onafhankelijk van wie ook. Dus ook van Duitschland.

Beteekent dit, dat we geen nauwen band met Duitschland zouden willen? Neen. We willen dien wel. Maar voorop staat, dat ons volk zichzelve kan zijn. En wanneer Duitschland de voorwaarden schept, waardoor wij ons zelve kunnen zijn, wanneer Nederland bevrijd wordt van die stelsels en ideeën, welke de gezondheid van ons volk tientallen van jaren ondermijnden en de grootheid van Nederland fnuikten, wanneer ons ideaal en ons recht: „Eén volk, één

staat", kortom Groót-Nederland verwerkelijkt wordt, ja dan, we zeggen het eerlijk en rond, dan, n[illegible] dan ook alleen willen we vrijwillig en met erkentelijkheid niet meer terugzien op het verleden, doch een lotsgemeenschap met Duitschland aangaan, en van den dag der vervulling af van het ideaal, Groot-Nederland, voortaan beminnen, wat Duitschland bemint, en haten wat Duitschland haat.

Op deze basis van onze politieke geloofsbelijdenis zullen wij het geheele Nederlandsche volk winnen. Dat kan geen langen tijd duren. Dat moet snel.
Met deze gedachten vertegenwoordigen wij de meening van het Nederlandsche volk. Het Nederlandsche volk wil samenwerking met het Duitsche volk, maar het eischt eerbied voor eigen aard. Wij zijn geen slavenvolk, doch een volk van heerschers. Onze geschiedenis en onze cultuur zijn grootsch geweest. Wij waren ons daarvan ten allen tijde bewust. Wij willen derhalve het volk vertegenwoordigen, en wij alleen kùnnen het Nederlandsche volk vertegenwoordigen.
Die autoriteitjes, die ons thans op geniepige wijze tegenwerken, mogen dit nu eindelijk beseffen. Zij leven in den voltooid verleden tijd. Zij denken dat men nog „democratie'tje kan spelen en dat men zijn gezag nog altijd kan misbruiken. Tot deze autoriteitjes zeggen wij: wij dulden niet dat gij ons openlijk of ondergronds tegenwerkt. Gij hebt geen recht meer. Gij zijt in de eerste plaats schuld aan de rampen die over ons volk gekomen zijn. Zwijg!
Wij hebben recht tot spreken, niet gij. Wij, die de fouten aanwezen, toen gij faaldet. Wij, die de middelen aanwezen, welke ons volk konden redden.
Gij hebt op te houden met uw tegenwerking, omdat wij de vertegenwoordiging in wording zijn van het Nederlandsche volk.
Wat gij wilt, is verraad jegens het volk.
Met dezulken binden wij den strijd aan! Ons is de vrijheid gelaten ons volk aaneen te smeden. Welnu, wij laten het niet versplinterd zooals het was. Wij smeden! En wie zijn gezag misbruikt ons dit smeedwerk te verhinderen, zal onzen smidshamer voelen.

Uit „De Weg" van 29 Juni 1940.

N. S. B. en volkseer

Wij begrijpen niet, dat de N.S.B., na de zware dagen, die achter ons liggen, nog maar altijd niet wil aannemen, dat zij Nederlandsch moet denken en voelen, om door ons volk verstaan te worden en dat zij dus onze Nederlandsche volkseer in vollen omvang heeft te respecteeren. Dat heeft ze reeds te doen, omdat zij een groep van Nederlanders omvat. Want voor leden of groepen van de Nederlandsche volksgemeenschap is het een natuurlijke plicht de eer van die gemeenschap op te houden en te eerbiedigen. Maar zelfs indien ze dit niet voelt — hetgeen wijzen zou op een ontstellend gemis aan waarlijk Nederlandsch bewustzijn — zou ze er zich reeds uit eigenbelang van moeten onthouden onze volkseer te kwetsen, wijl de Duitsche bezettingsoverheid onmogelijk respect kan hebben voor een beweging van een vreemd volk, die dat eigen volk smaadt! Daarvoor zijn deze Duitschers te waarachtige nationalisten en eerbiedigen zij te zeer een gezond nationalisme van andere volkeren, zelfs dan wanneer ze die volkeren om redenen, aan het Duitsch belang ontleend, hebben bestreden.

De heer Mussert heeft het goed geheeten, dat N.S.B.ers bij den intocht der Duitsche troepen dezen begroet hebben met „Heil Hitler". Dat is een slag in het gezicht zoowel van het Nederlandsche als van het Duitsche volk. Een slag in het gezicht van het Nederlandsche volk, welks gesneuvelden toen nog boven aarde waren! Een slag in het gezicht van het Duitsche volk, want „Heil Hitler" is de Duitsche groet, oprecht en vol beteekenis wanneer zij uitgesproken wordt in Duitschland of buiten Duitschland door een Duitscher, onoprecht en vol wanklanken wanneer zij uit den mond komt van een niet-Duitscher. Men denke zich maar eens in hoe valsch „Heil Hitler" in de ooren van een oprecht

Duitsch nationaalsocialist zou klinken, wanneer hij morgen door de Franschen aldus zou worden begroet!
De heer Mussert voelt dat niet. Hij liet de zaal, die hij toesprak, opstaan, om gezamenlijk zijn „Heil Hitler" te herhalen. Hij meende dit te moeten, doen, daar, zooals hij zeide, dank zij Hitler's snellen opmarsch de gevangen N.S.B.'ers werden bevrijd. Het laatste is waar.
Het geldt ook voor de vele Nationaal-Fronters die toen gevangen zaten. Zij echter, ik ben er zeker van, zouden zelfs, indien ze in een oppersten waanzin van het democratisch regime gefusilleerd werden, nog voor de kogel kwam „leve Nederland" hebben geroepen. Toen Johan van Oldenbarneveldt op het schavot stond waren zijn gedachten nièt bij Spanje, maar bij zijn eigen volk, dat hem liet onthoofden. Zijn laatste woorden waren, dat hij geen verrader was en dat hij steeds een goed patriot was geweest en als goed patriot zou sterven! De N.S.B. spiegele zich aan dit voorbeeld.

Op de hagespraak heeft de heer Mussert de N.S.B.-klok weggeschonken aan generaal Goering, den schepper van de Duitsche luchtmacht. Generaal Goering is ongetwijfeld een groot man, een groot Duitsch staatsman. Echter het lot heeft gewild, dat zijn luchtvloot, om redenen van Duitsch militair belang, Rotterdam heeft gebombardeerd. De bezettings-autoriteiten, vooraan de Rijkscommissaris Seyss-Inquart, doen alles om deze wonde zoo spoedig mogelijk te heelen. De N.S.B. rijt de wonde open! Men kan Goering als Duitsch staatsman en schepper van de luchtvloot toch heusch wel erkennen zonder hem daartoe een 30.000 kilo zware klok aan te bieden. Wij willen de laatsten zijn om de Duitsche weermacht het noodige metaal te misgunnen, maar ook zonder de klok van den heer Mussert zal zij dezen oorlog wel winnen. Wat zal een man als Goering, die reeds vliegofficier was in den vorigen oorlog, in zijn hart van zulk een zoollikkerij moeten denken?

Bovendien doet de N.S.B. met zoo te handelen grooten afbreuk aan de hoe langer hoe betere betrekkingen tusschen Nederland en de bezettingsautoriteiten. Wij, Nederlanders, hebben met waardigheid verloren, wij kunnen slechts tot

een betere en ongetwijfeld goede verstandhouding komen, wanneer de Duitschers de Nederlandsche waardigheid respecteeren. Zij doen dat. Zij ontzien ons zelfrespect met allen tact, dien ze blijken te bezitten. De N.S.B. echter gooit onze Nederlandsche eer telkenmale te grabbel!
Zij wil ons volk niet voor haar denkbeelden winnen, maar zij wil ons volk door bluf en vreesverwekking onder haar juk brengen. Alom vertelt ze, dat haar W.A. binnenkort gewapend als politie op straat komt en dat voor die W.A. 10.000 uniformen zijn besteld. Dat winkeliers goed zullen doen met een bijdrage voor die uniformen te schenken, want anders kan voor de gevolgen niet worden ingestaan. Dat in kiosken en boekhandel hun uitgaven bovenaan moeten hangen, want anders zullen de betrokken verkoopers en verkoopsters met spoed worden ontslagen. Dat burgemeester na burgemeester zich aansluit bij de N.S.B.(!), dat het een uitgemaakte zaak is, dat zij door de Duitschers aan het bewind zal komen Zij verwekt relletjes. Zelfs den diepen rouw van Rotterdam ontziet zij niet.
De N.S.B. schaadt op deze wijze in grove mate de Duitsch-Nederlandsche betrekkingen. Ook *wij* zijn van meening, dat, wanneer Nederland bij de herordening van Europa zijn definitieve gestalte zal hebben gekregen (Nederland en Vlaanderen in één staat), onze positie zal moeten berusten op goede betrekkingen tusschen Nederland en Duitschland, juist wijl we dan geïnteresseerd zijn bij die nieuwe orde in Europa, en een goed begrip voor elkander en het gemeenschappelijk belang tot hartelijke betrekkingen kan en moet voeren. Maar de N.S.B. vertroebelt hier het begrip voor Duitschland en tracht het begrip van Duitschland voor het Nederlandsche volkskarakter en het Nederlandsche eergevoel te vertroebelen. Houdt op, zeggen wij, met het eigen volk te slaan! Daarmee wint ge niets. Ge versterkt slechts den bestaanden afkeer tegen u bij ons volk en ge verliest iedere achting bij den op eer en waardigheid gestelden Duitscher!

Dietsch Volk!

Dietsch volk, dit is voor u de stonde,
waarin 't om dood of leven gaat,
't beslissend uur, dat eenmaal slaat
voor ieder volk; zijt ge ook geschonden,
verscheurd en reddeloos schier ontbonden,
dit is voor u, zoo gij 't verstaat,
niet deemstering, maar dageraad.

Zoo gij t' verstaat, wordt gij herboren
tot hooger peil dan ge ooit genoot,
doch onherroepelijk u ter dood
doemt gij, zoo gij 't vertrapt, te hooren.
zoo gij halsstarrig, stijf u de ooren
stopt voor den storm, die nederstoot,
onstuitbaar, wat gij hebt vergood.

Welaan dan, weet thans uit te bannen
den geest, die twist en tweespalt baart,
't kwaad, waardoor 't sterkste volk ontaardt;
waakt op thans, weet u te vermannen,
verspeelt zelfs niet de kortste spanne,
wordt één in 't teeken nu, dat paart
de horens van den ram aan t' zwaard.

ERWICH.

Uit „De Weg" van 6 Juli 1940.

Hoogmoed na den val

Enkele dagen geleden verscheen in de kranten een advertentie, waarin werd aangekondigd, dat spoedig 'n brochure van de hand van Dr. Colijn zou verschijnen. Zouden het bekentenissen zijn van een man, die — zij het ter elfder ure — bekent ongelijk te hebben gehad?
De brochure is inmiddels verschenen en er blijkt uit, dat de man, die zes jaar lang ons land op de meest onbekwame wijze heeft bestuurd, nog niets van zijn verwatenheid heeft verloren. Dus geen bekentenissen! En géén „ik heb gezondigd tegen mijn volk...... en ongelijk gehad."
Integendeel! De brochure is geschreven in den toon van „ik heb het altijd wel gezegd, dat het mis gaat loopen en ik ben ondanks dit alles wederom bereid mij aan het hoofd van het geheele volk te stellen."
Colijn is een der weinige mannen, waarvoor het te laat is zich te bekeeren. Niemand heeft zich jarenlang in een dergelijke populariteit verheugd als de heer Colijn; niemand heeft zooveel bestuursmacht gedurende zooveel jaren bezeten als de heer Colijn; niemand heeft tenslotte zulk een slecht gebruik van deze macht gemaakt als de heer Colijn en daarom is er niemand, wien zooveel schuld treft voor ons lot als dezen Minister van Staat Hendrikus Colijn!
En nu, na zes jaren van wanbeleid, komen zeggen, dat men het altijd wel wist, dat het met de democratie niet pluis was en dat de democraten speculeerden op kiezersgunst? En dat door den man, die als geen ander op de lamlendigheid en de gierigheid van het volk speculeerde? Dat gaat niet! Deze man moet ons komen vertellen, dat er een sterk staatsgezag moet zijn? De man, die juist alle stroomingen verbood, welke een sterk staatsgezag voorstonden? Welk een onkieschheid! Men moet waarlijk een door de wol ge-

verfde democraat en parlementariër zijn, om zich te kunnen vermannen, datgene heden te verketteren, wat men gisteren nog aanbad...... datgene waarmee men gisteren zich nog aan den spits van den ouden staat handhaafde! Men spreekt veel van plutocratie! Was er in den lande een grootere plutocraat dan dr. H. Colijn, die naast den ruif van den staat, zich ook beurtelings van den ruif van de Koninklijke, de Mannheimer-groep en de Unilever bediende? Reeds daarom was het een schande Dr. Colijn aan het hoofd van het bewind te weten.
Wie was het, die in goud en goudgulden de hoogste norm van het staatsbeleid zag, en die werkloozenzorg en defensie aan dezen gulden schijn opofferde?
Wie was het, die nog kort vóór den oorlog een bondgenootschap — althans militaire afspraken met de Geallieerden voorstond?
Wie was het onder wiens bewind er 400.000 werkloozen waren?
Wie was het, onder wiens bewind het voedsel vernietigd werd, omdat men het noch „de kleine luiden", wier man hij heette te zijn, noch aan Duitschland, dat er behoefte aan had, gunde?
Nu prijst Dr. Colijn in zijn brochure de gevoerde zelfstandigheidspolitiek aan, maar verzwijgt, dat bij zulk een politiek een oersterke weermacht hoort, terwijl het zijn regeering is, die op dit punt schromelijk tekort geschoten is.
Daaraan wil Dr. Colijn natuurlijk niet herinnerd worden. Hij hoopte, dat Albion het gebrek aan eigen Nederlandsche kracht zou aanvullen en dat spaarde dan ook weer zooveel millioenen uit!

En is dr. Colijn nu bekeerd? Er blijkt niets van. Hij wil zich wel bij de feiten neerleggen en erkennen, dat Duitschland de overmacht heeft op het continent, maar dat bij een herordening van Europa niet Nederland, maar Groot-Nederland geboren moet worden, blijft voor hem verborgen. Net als in den tijd van den goudgulden, bekommert hij zich boven alles om het zout der aarde, m.a.w. om den vrijhandel en de andere vrijheden, die hem zoo na aan het hart liggen. Neen, van autarkie moet hij niets hebben! En van een

autoritaire monarchie evenmin, want hij neemt het op voor de constitutioneele, dat is voor een gematigde democratie met een wat sterker staatsgezag. En op de laatste bladzijde geraakt hij met zichzelf in den knoop. Er moet samenwerking zijn (het woord eenheid vermijdt hij!) en uit die samenwerking moet een leiding voor het volk voortkomen! De poging mag niet uitgaan, zoo verklaart hij, van een der georganiseerde partijen, maar wèl van de de handen ineen slaande leiders der groote politieke partijen. Een late eenheid door democratie? Onder leiding van Colijn? Maar...... hoe zou een blinde als dr. Colijn het nu van leiding verstoken en dus blinde volk kunnen leiden? Dat kan niet, want ze zouden beiden vallen in denzelfden kuil.
Dr. Colijn was steeds bereid zich in alle richtingen te wentelen. Ditmaal gunt hij het vroeger door hem zoo sterk afgewezen Duitschland, dezelfde plaats in zijn hart als eertijds Engeland bezette. Maar aan dezen reuzenzwaai kan en mág het volk geen deel hebben. Het heeft reeds voldoende betaald voor de persoonlijke eer- en baatzucht van den zich onontbeerlijk achtenden Colijn.
Dat hij zwijge! Voorgoed!

Uit „De Weg" van 13 Juli 1940.

Partijleiders, hoe lang nog?

Kunnen de democratische partijen niet heengaan? Kunnen de partijleiders het niet over het hart verkrijgen hun nu volkomen overbodig geworden partijen officieel te ontbinden? Meenen zij door het levenloos bestaan hunner partijen te rekken, nog iets te kunnen redden? Zij moesten toch weten, dat het partijstelsel voorgoed heeft afgedaan en dat het, hoe de zaken ook loopen, nimmer terug zal keeren. Zij moesten toch beseffen, dat een andere geest zich van ons volk meester maakt, nu het voelt, dat het gaat om zijn volksbestaan en nu het begrijpt, dat de partijen en het partijstelsel ons land tot in den afgrond hebben gevoerd.

Tot in den afgrond! Inplaats van werk aan alle Nederlanders te verschaffen, heeft de eene na de andere partijregeering de werkloosheid in stand gehouden, ja, deze zelfs somtijds bevorderd. „Aanpassen" en „goudgulden" zijn leuzen, die nog niet onze herinnering hebben verlaten. Door deze werkloosheid te laten bestaan, hebben de verschillende partijregeeringen de sociale eenheid van ons volk verzwakt en daardoor zijn levenswil en zijn weerstandswil ontkracht. Bovendien hebben deze partijregeeringen nimmer afdoende gezorgd voor 's lands veiligheid en daarmee voor de veiligheid van de volksgemeenschap. Als te zwak verdedigde plek gronds werden wij in den oorlog betrokken. Onze jongens betaalden het wanbeleid van vorige regeeringen met hun bloed. Had een door grootere sociale eenheid gebundelde volksgemeenschap al zijn goed-bewapende en goed-geoefende weerbare zonen mogen leveren aan 's lands leger en vloot, dan zou nimmer een buurstaat gevreesd hebben, dat Nederland zich niet voldoende kon verdedigen tegenover de tegenpartij.

Het volk weet nu wat partijen en partijenregeering waard zijn.
En toch gaan partijleiders en partijen voort met de sfeer, waarin Nederland zich heeft te bezinnen op de wegen, die tot heropstanding leiden, te vertroebelen. Enkel en alleen reeds door hun ijdel bestaan te rekken! Of moeten we de brutaliteit van „Herstel" voor ernst houden, wanneer dit blad van het R.K. Werkliedenverbond beweert, „dat het huis der partijpolitiek er nog is en dat de soldaten, zonen van ons volk, in dat partijpolitieke huis hun plaats hebben hernomen?"
Onmogelijk! Het huis van de partijpolitiek is ingestort door vermolming van de stutbalken. En de partijpolitiek zelf heeft de houtwormen geleverd, die de balken hun stevigheid ontnamen. Toch is het verwarrend voor het juist ontwakende volk, te weten, dat de partijleiders nog altijd geen afscheid willen nemen van het publieke leven. „Het zou dus toch mogelijk zijn, dat de partijpolitiek zal herleven?" peinzen de velen, die van het oude nog niet los zijn gekomen en naar het nieuwe niet durven te zien.
Dan geeft de voorzitter van de Belgische Werklieden Partij aan onze partijleiders toch een ander voorbeeld. Hij bepleit in een manifest aan de leden van de B.W.P. opheffing van de partij. De democratie is een overwonnen standpunt, zoo betoogt hij, noodig is thans één enkele partij! We gaan er nu aan voorbij, dat Hendrik de Man niet snapt, dat voor zulk een partij één volksgemeenschap noodig is en dat Vlamingen en Walen nimmer in een notabene *nationale* partij kunnen worden vereenigd. De doorsiepeling van de autoritaire gedachten bevordert de splitsing in België en de totstandkoming van Groot-Nederland. Daarvoor heeft Prof. de Man geen oog. Maar wel ziet hij nu duidelijk, dat voor sociale hernieuwing de partijen een beletsel waren en dat slechts het autoritaire bestel de maatschappij op een hooger peil kan brengen. Welnu, heer Vorrink, wanneer zult ge zoover zijn met uw gedachten als nu uw collega De Man? En gij, heeren partijleiders, moet het bij u nog langer duren, wijl uw partijen minder sociaal sentiment vertegenwoordigden dan de socialistische? Het is onwaarschijnlijk, dat de partijleiders door verdieping van inzicht tot onze gedachten geraken. Het is onwaarschijnlijk, hoewel niet voor

allen bij voorbaat onmogelijk. Het geknoei van voormalige democraten van het tweede plan is nog erbarmelijker. Zij willen één blok vormen, nu eenheid troef is. Zij stellen zich voor door middel van onderhandeling tot een program voor dezen tijd te kunnen geraken. Door middel van een compromis, waarbij „elck wat wils" vindt. Zij willen voorts onderhandelen over het aandeel, dat een ieder in de combinatie zal hebben. En als het dan zoover is, dan zal den volke kond worden gedaan, hoe het door de heeren zal worden gered.

De eenheid van doelstelling en leiding is geen onderhandelingsobject, eenheids-nieuw-lichters! Wat gij wilt brengen is in zijn wezen dezelfde verbrokkelde eenheid, waaraan wij ten gronde zijn gegaan. En dit oude recept zou men aangelengd met eenheids-elixer aan het volk willen voorzetten? De heeren begrijpen nog steeds niet, dat ook zij de sfeer, waarin ons volk zich op de toekomst moet bezinnen, verontreinigen! *Hun doelstellingen en organisatie vloeien uit onderhandeling voort, de onze uit het wezen van de autoritaire gedachte en uit het wezen van ons volk!* Dat is het verschil!
Er is geen tijd te verliezen. Wij hadden al die jaren gelijk met onze critiek en gelijk met wat wij wilden. Alle anderen hebben zich bij ons in te schakelen, voor zoover zij zich niet uit het politieke leven willen of moeten terugtrekken. Zij zijn dit verplicht, indien zij werkelijk „eenheid" willen. En doen zij dat niet, dan zoeken zij zichzelf, door middel van het etiket „eenheid", nu het etiket „partij" hen ontvallen is. Zij, die het werkelijk om de eenheid begonnen is en die oprecht diep in zichzelf schouwen, zij zullen niet lang meer aarzelen. Zij komen bij ons!

Beknopt Beginsel-programma van Nationaal Front

I. TEN AANZIEN VAN DE VOLKSGEMEENSCHAP.

a. Tot het Nederlandsche Volk worden gerekend diegenen, die krachtens aard, geschiedenis, cultuur en taal Nederlander zijn.

b. Voor de Nederlanders geldt, dat zij als deelen van het Nederlandsche volk hun persoonlijke belangen hebben te onderschikken aan het volksbelang, terwijl zij, voorzoover zij dezen plicht vervullen, recht hebben op bescherming door de volksgemeenschap.

c. Het gezin is de kern van het volk en worde op zeer bijzondere wijze beschermd.

d. Zij, die woonachtig zijn op het grondgebied des Rijks binnen Europa, doch niet voldoen aan den eisch in het onder a. genoemde, worden gerekend niet tot het Nederlandsche volk te behooren en genieten gastrecht.

e. Volk en Staat moeten zooveel mogelijk samenvallen. Bescherming en versterking der banden met de buiten het Rijk in Europa wonende Nederlanders is noodzakelijk.

f. De eerste plicht van een volk tegenover zichzelf is gelegen in het tegengaan van alle leerstellingen en het bestrijden van alle invloeden, welke ontbindend op de volkskracht inwerken.

II. TEN AANZIEN VAN DE VOLKSHUISHOUDING.

a. De grondslag van de volkswelvaart is de arbeid van het geheele volk.

b. Het geld, in den ruimsten zin des woords, herkrijge zijn natuurlijke functie van ruilmiddel; de openlijke of verkapte machtsuitoefening door particulieren, die zich op eenigerlei wijze hebben meester gemaakt van de mogelijkheden om de geld- of kapitaalmarkt te beheerschen, worde beëindigd en voor de toekomst voorkomen.

c. Elke vorm van werkzaamheid, die, hoewel misschien voordeelig voor een individueelen volksgenoot, aan de volksgemeenschap schade berokkent, worde tegengegaan.

d. Onder voorbehoud van het onder b en c genoemde wordt het particulier initiatief zooveel mogelijk bevorderd.

III. TEN AANZIEN VAN DE SOCIALE VOORZIENINGEN.

a. De organisatie van den arbeid geschiede corporatief en op zoodanige wijze, dat de gevaren vermeden worden welke kunnen voortvloeien uit een tegenstelling van belangen der verschillende soorten en groepen van arbeid.

b. De arbeid van elken volksgenoot, in welke functie en in welk beroep ook verricht, moet niet alleen een middel zijn tot instandhouding van zijn bestaan en van dat van zijn gezin, maar vooral ook een bewuste bijdrage tot versterking van de kracht der volksgemeenschap.

c. De verhouding tusschen volksgemeenschap en volksgenoot brengt mede dat diegene, die, mits niet door eigen schuld of nalatigheid, niet of niet voldoende in staat is om in eigen onderhoud te voorzien, een behoorlijk bestaan gewaarborgd wordt.

d. De plaats der vrouw is bij uitstek in het gezin; slechts in uitzonderlijke gevallen, en dan nog alleen als het bestaan der volksgemeenschap ermede gemoeid zou zijn, kan vrouwenarbeid in andere dan specifiek vrouwelijke beroepen gerechtvaardigd zijn.

IV. TEN AANZIEN VAN DEN GODSDIENST EN DE BESCHAVING.

a. De vergroeidheid van het Nederlandsche volkskarakter met het Christendom wordt erkend.

b. Met behoud van de vrijheid der ouders om de godsdienstige opvoeding der kinderen naar eigen inzicht te waarborgen, diene het onderwijs er vooral op gericht te zijn, de kinderen tot goede en volwaardige Nederlanders te maken.

c. Het besef, dat de Nederlandsche cultuur een werkelijk zelfstandig karakter bezit en dat het volkseigene tot ontplooiing dient te worden gebracht, worde versterkt.

d. Alle invloeden in wetenschap en kunst, in pers en radio, welke de innerlijke waarde der Nederlandsche beschaving aantasten, dan wel in het binnen- of buitenland op onteerende wijze trachten voor te stellen, worden tegengegaan.

V. TEN AANZIEN VAN DE VERHOUDING TUSSCHEN OVERHEID EN VOLK.

a. Aan het Nederlandsche volk worde op doelmatige wijze gelegenheid gegeven, zich omtrent de zaken des volks uit te spreken.

b. De bestuursvorm zal worden beheerscht door de Leiders-gedachte; een nauw verband zal gelegd worden tusschen uitgeoefende bevoegdheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.

c. Erkend worde de noodzakelijkheid van de vorming eener weermacht, die eenerzijds dient om Nederland te maken tot een gevreesd tegenstander en begeerd medestander en die anderzijds het middel bij uitstek vormt om de saâmhoorigheid van de Nederlanders in alle geledingen te bevorderen.

d. Het recht worde beheerscht door het inzicht, dat de bescherming van de gemeenschap behoort te gaan vóór de bescherming van den enkeling.

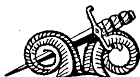
VI. TEN AANZIEN VAN DE VERHOUDING TUSSCHEN DE DEELEN DES RIJKS.

a. De verhouding tusschen Nederland en de gebieden overzee worde geregeld in het besef, dat een krachtig Nederlandsch gezag noodig is, niet alleen in het belang

van Nederland, maar vooral ten behoeve en ter bescherming der in de overzeesche gebieden wonende inheemschen.

b. Aan die inheemschen worde in zoo ruim mogelijke mate gelegenheid geboden zich in overeenstemming met eigen aard en karakter te ontwikkelen; het verspreiden van niet bij dien aard en dat karakter passende denkbeelden worde tegengegaan.

c. De zedelijke verantwoordelijkheid, welke op Nederland rust in verband met de geleidelijke ontwikkeling van de inheemschen brengt mede, dat aan de z.g. open-deur-politiek de noodige beperkingen worden opgelegd.

„In het teeken nu, dat paart De horens van den ram aan 't zwaard

Wie ooit eenmaal goed kon zien hoe fier en schoon het dubbelstel der horens in den ramskop staat ingeplant, hoe deze hoofdtooi en wapen zijn, steeds stoot-bereid, mocht één het kroost of de weideplaats der kudde raken, hij begrijpt hoe goed en zinvol het teeken, waarmede Nationaal Front zich siert, gekozen is.
Wanneer hij bemerkt hoe, kruiselings door de gekrulde horens, nog het scherpe, korte, zware zwaard van den vechter ligt, dan zal hij zich misschien afvragen, waarom het teeken eener Beweging zóózeer den strijd, en den strijd alleen, verzinnebeeldt.
Hij moge dan bedenken, hoe de weerbaarheid van de ramshorens en de strijdenslust van het zwaard

twee verschillende gesteltenissen tot uitdrukking willen brengen.

De ramshorens verdedigen, maar zij rusten, bewust van eigen kracht, wanneer het de goede kudde gegeven is in eenvoud en geluk te grazen, zijn kroost voort te brengen en te zien groeien, zonder dat een indringer of een onderdrukker hen belaagt.

Zij zijn er, omdat geen ploegblad de aarde in ruste scheuren kan, wanneer niet zwaard en goeden-dag daar zijn als een veilige schutse voor wat de ma op den akker aan arbeid der gemeenschap schenkt. Het zwaard handhaaft niet alleen het bereikte, het is niet alleen de schutse van wat aan geluk en harmonische kracht reeds gestalte kreeg, het zwaard is er ook als de stalen, verschrikkelijke groet aan wie willen voortgaan, in ontkenning van wat den mensch tot vrede strekt, de wereld dienstbaar te maken aan hun eigen slechtheid en verdorvenheid, hun eigen egoisme, hun zieken geest, hun maatschappelijke ontaarding, hun onchristelijk vegeteeren op vergane resten van wat reeds vroeger rot was.

Het gedicht, dat op pagina 50 is opgenomen, zegt het zoo schoon en zoo niet mis-te-verstaan duidelijk: „doch onherroepelijk U ter dood doemt gij, zoo gij 't vertrapt te hooren"........

Schooner dan in deze kleurlooze woorden geeft de dichter gestalte aan het glorieuze teeken van de ramshorens en het zwaard.

Moge dit land zich stellen onder de hoede van de waakzame horens, en zich toevertrouwen aan de vurige vaardigheid van het zwaard.

VAN OLDENZAEL.

HIER AFKNIPPEN

Ondergeteekende

Naam: ....

Straat: ....

Woonplaats: .... wenscht:

a.*) Lid te worden van „NATIONAAL FRONT." Hij stelt zijn contributie vast op .... per ....

b.*) Abonnee te worden op het weekblad „DE WEG" ad*) *f 4.90 per jaar; f 2.50 per half jaar; f 1.30 per kwartaal; 10 ct. per week.*

c.*) Abonnee te worden op het *Nederlandsch Dagblad ad*) f 3.— per kwartaal; f 0.25 per week.*

d.*) Gratis inlichtingen en proefnummers te ontvangen.

Bij aanmelding voor het lidmaatschap alsnog op te geven:

Geboren te ....

Geboorte datum: ....

Beroep: ....

*) Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Handteekening:

Dit formulier als brief verzenden aan het Hoofdkwartier van „NATIONAAL FRONT", Bezuidenhout 76, s'-Gravenhage.